ateitis

Gegužė 1978·5

ateitis 1978 GEGUŽĖ/MAY VOL. LXVIII No. 5

Ateitininkų Federacijos leidžiamas katalikiškos-lietuviškos orientacijos mėnesinis žurnalas

ANTAI ... — K. Trimakas 146
Atsinaujinimo ateitis: Tolimesnės galimybės — J. Šarauskas 148
Pastabos prie kun. J. Šarausko minčių — Vysk. V. Brizgys 152
Tyrumo vientisumas (eil.) — Jorge de Sena 154
ATVIRAI: Jaunimas demonstracijos Washingtone:
Išlaikęs ar neišlaikęs politinius egzaminus 156
Švelnumas (eil.) — J. Malerytė 162
Čiurlionio galerija — A. Zailskaitė 164
Drabužnešys — L. Sidrys 166
POEZIJA — J. Malerytė 168
ATŽALOS 169
LAIŠKAI 171
VEIKLA 173

Šį numerį redagavo A. Zailskaitė. Nuotraukos: Alg. Grigaitis (viršelis, 145, 152, 154-155, 166, 168), A. Zailskaitė (146, 164-165), D. Norvilaitė (148), K. Trimakas (156, 159, 160), V. Eivaitė (162-163), D. Grigaitytė (169), L. Grigaitytė (170).

Atitaisymas: Balandžio viršelyje spiralinė galaktika M 81 ne Alg. Grigaičio, o U.S. Naval Observatory nuotrauka.

Vyriausias redaktorius: kun. dr. Kęstutis Trimakas, 850 DesPlaines Ave., Apt. 409, Forest Park, IL. 60130, USA. Telef.: 312 366-2446.
Redaktoriai: Saulius Kuprys, dr. Arūnas Liulevičius, dr. Linas Sidrys ir Aldona Zailskaitė.
Redakcijos nariai: dail. Vilija Eivaitė (meninė priežiūra), Daina Kojelytė, Jonas Kuprys (fotografija) ir Roma Olšauskaitė.
Administratorius: Juozas Polikaitis, 7235 S. Sacramento Ave., Chicago, IL. 60629, USA. Telef.: 312 434-2243.

Spaudos darbus atlieka Draugo spaustuvė Chicagoje. Leidžia Ateitininkų Federacija. Prenumerata metams JAV ir Kanadoje — 9.00 dol.; garbės prenumerata — 15.00 dol., susipažinimui — 7.00 dol.; kituose kraštuose — 7.00 dol., išskyrus Pietų Ameriką (5.00 dol.).

ATEITIS — a magazine published monthly, except July and August, by the Lithuanian Roman Catholic Federation Ateitis, Inc. Business address: 7235 South Sacramento Ave, Chicago, Il. 60629, USA. Yearly subscription in the US and Canada $9.00. Single copy $1.00. Second Class postage paid at Chicago, Illinois.

LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVYDO BIBLIOTEKA

„Kiekviename storulyje, sakoma, yra plonas žmogus, besiveržiantis išlysti. Jei taip, tai kiekvienas laibas žmogus kartais jaučiasi apsuptas vaiduokliškų raumenų ir svorio kontūrų. Ir todėl... gali būti, kad kiekviename žmoguje gyvena stiprus, grakštus atletas, sugebąs atlikti olimpinius žygius“.

— George Leonard:
The Ultimate Athlete

antai...

SPORTAS: Kam?...

Kam sportas? Gal gerai vaikams, kad nesivalkiotų gatvėmis. Tik kai įsismagina, tampa pramuštgalviais dėl to sporto... Bet kad jau ir suaugę kaip maži žaidžia... Matyt, kad niekad nesubrendo... Tik krepšinis — tai išimtis: jis Lietuvos vardą garsina.

Tokios išreikštos ir neišreikštos mintys sukasi mūsų galvose apie sportą, kuris, aplamai paėmus, nėra aukštai vertinamas plačioj lietuvių visuomenėj. Nėra jis nei tiek jau populiarus, nei plačiai paplitęs, nei stipriau propaguojamas. Stoka platesnio užsiangažavimo (net ir pačių sportininkų tarpe) susilaukia menkų pasėkmių, pvz. 1977 m. didesnių varžybų rezultatai apibūdinti kaip „tiesiog apverktini" (J. Bagdonas, cituojamas Br. Keturakio str., *Draugas,* vasario 17).

Čia pasvarstyti sporto — ir kiek plačiau kūno kultūros — vietą mūsų visuomenėj ir gyvenime išprovokavo Pasaulio Lietuvių Dienomis vykstančios žaidynės birželio pabaigoj. Tos žaidynės skiriamos paminėti 60-čiui nuo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir 40-čiui nuo Lietuvos I-sios tautinės olimpiados.

KŪNO KULTŪRA: Pilnutiniam žmogui

Šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos centro valdyba (pirm. Pr. Berneckas) savo atsišaukime į lietuvių visuomenę ir sportininkus skatina: „ŠALFASS-gos šeima, jos rėmėjai ir visi sportinės veiklos žadintojai kreipkime kruopštų ir sąžiningą pasiruošimą Žaidynėms, kur mūsų taurus ir pilnas sportinio išauklėjimo ir tautinės savigarbos žingsnis spindėtų išeivijos sporto siekių kilnumui ugdyti".

Sportas Vakarų pasauly yra tapęs ne kuo daugiau, kaip laimėjimų siekiančiom fizinėm varžybom-pramoga. Tokioj pramogoj aktyviai dalyvauja sportiniai „specialistai" ir pasyvių žiūrovų masės. Gal kaip tik dėl to vienur (kaip JAV), kur galima šią pramogą išreklamuoti ir iš to biznį padaryti, sportas tampa toks populiarus, o kur to neįmanoma (kaip mūsų išeivių visuomenėj), sportas tėra vasarinio popiečio pramogėlė nedaugeliui.

Šis siauras sporto supratimas turėtų būti praplėstas. Jis turi tapti kūno kultūra, pilnutinio žmogaus kultūros dalimi, atsirėmusia į dvasinę kultūrą. Išsilaisvinusi iš laimėjimų ir varžybų manijos, ji turėtų siekti pilnutinio žmogaus sveikatingumo ir dėl to apimti visus. Kūno kultūrą puoselėjančioj visuomenėj sportas (siauresne prasme) atrastų atitinkamai vertingesnę vietą.

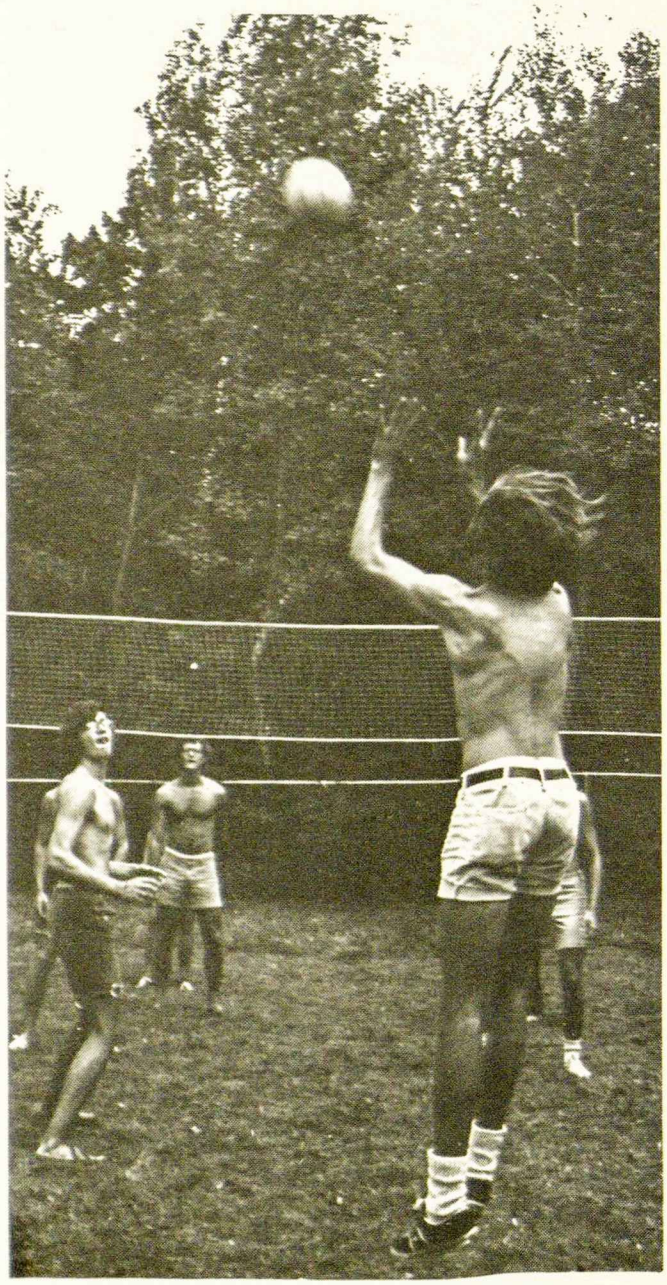

Tokios kūno kultūros puoselėjimas sportininkuose ir visuomenėj gal kaip tik daugiausia prisidėtų ŠALFASS-gos norimam „sporto siekių kilnumui ugdyti". Tai įsidėmėtina ypač dabar, kai ŠALFASS-ga siekia būti priimama į Pasaulio Lietuvių Bendruomenę.

KŪNAS-SIELA: Naujos galimybės

Pagal JAV Prezidento Fizinio Tinkamumo Komisijos masinį apklausinėjimą, 55 proc. JAV suaugusiųjų daro kūno mankštą (daugiausia jų vaikšto). Iš jų 23 proc. pasisakė tai darą „dėl sveikatos", 18 proc. — aplamai geriau jaustis, 13 proc. — kontroliuoti svorį, 12 proc. — malonumui ar atsilaisvinimui, o 3 proc. — daktaro nurodymu.

George Leonard *The Ultimate Athlete* knygoje (1977) stebisi, kad tarp kūną mankštinančių nebuvo tokių, kurie nurodytų kūno mankštą esant keliu į naują patirtį, sąmoningumą, pergyvenimus. Minimoj knygoj jis aiškina, kaip fizinė lavyba gali tapti tokiu keliu, kur kūnas nėra tik pajungiamas protui, bet harmoningai siekianti kūno ir sielos jungtis sudaro galimybę naujai ir gyvastingai išgyventi save ir visatą. Tokiam išgyvenimui tinka ir pavieniai (kaip bėgimas, plaukimas) ir grupiniai (šokis, tinklinis ir kiti komandiniai sportai) veiksmai. Juose visuose kreipiamas dėmesys ne tiek į varžymąsi, kiek į judesio bei jo harmonijos išgyvenimą.

ATEITININKAI: Intelektualiniai „angelai"?

Nuostabu, kad tokioj ideologinėj ateitininkų organizacijoj sportas nepriklausomoj Lietuvoj užėmė svarbią vietą. Stebėtina, bet ir suprantama, nes įsitikinta, jog reikia ugdyti žmogų vispusiškai. Veikla su sporto sekcijom, klubais bei olimpiadomis buvo išvystyta pačioj ateitininkų organizacijoj ir apvainikuota teigiamais rezultatais visame Lietuvos krašte (tos veiklos trumpą apžvalgą žr. St. Ylos *Ateitininkų vadove,* 205-208 psl.).

Deja, išeivijoj ateitininkai reiškiasi beveik vien kaip intelektualiniai „angelai", atsitiktinai pakliuvę į kūną, kuriuo pasinaudoja tik atvykti į paskaitas ir diskusijas — bent taip gali atrodyti iš šalies stebint jų veiklą.

Kūno kultūra, kaip vispusiško žmogaus kultūros dalis, turėtų būti įjungta į ateitininkų — ypač jaunimo — saviveiklą. Tai turėtų būti daroma nepasimetant vien varžybiniuose klystkeliuose, bet su aiškiu tikslu pilnutiniai lavinti žmogų.

VEDYBOS: Ir ištikimybė

Nors legaliai ir neįpilietinta ir viešai nepripažinta, neištikimybė vedybų partnery ima populiarėti, būti pateisinama ar net teigiamai įvertinta, kaip padedanti patiems vedusiems (George and Nena O'Neill, *Open Marriage).* Paskutiniu laiku vėl pasigirdo balsų už vedybinę ištikimybę. Net ir *Open Marriage* knygos autorė Nena O'Neill savo naujoj knygoj *The Marriage Premise* pripažino, kad lytinė laisvė vedybose buvo atrasta „pavojinga net ir tose porose, kurios tame dalyke sutarė", nes ji „gali sukelti tuos pačius priešiškumo, atstumimo, pykčio bei nesaugumo jausmus".

Aplinkoj, kur sklinda dainos, kaip „Fifty ways to leave your lover" (50 kelių palikti savo mylimą), reikalinga atrasti atsvarą — 50 kartų, po 50 kelių išlikti ištikimam. Vedybinę ištikimybę svarstančiame straipsnyje M. Shivanandan (*Marriage,* 1977, lapkr.) randa, kad kiekvienas tų kelių turi būti grįstas apsisprendimu pasišvęsti *(commitment).*

TELEVIZIJA: Ir nusikaltimai

Nėra jau taip nesvarbu, ką mes, ypač ką jaunimas, mato televizijoj. Tą klausimą svarstančios studijos vis labiau įtikinančiai nurodo, kad žiaurumą, smurtą ir nusikaltimus vaizduojančios televizijos programos palenkia jaunimą nusikalsti. Ypač įtikinantys yra plataus masto tyrimai, finansuoti CBS televizijos bendrovės, tikėjusios šia studija parodyti, kad televizija blogos įtakos neturi. O išėjo kitaip.

Šioj studijoj nustatyta, kad blogesnes pasėkmes turi programos, kurios smurtą pavaizduoja realiai, arba atliekamą „gerų" žmonių „geram" tikslui, arba nukreiptą į artimus žmones. Maža įtakos turi komiški ir nerealūs pavaizdavimai.

Jaunimui dažnai stebint smurtą ir nusikaltimus, silpninamas moralinis nusistatymas, sukauptas prieš juos. Sumažėjus atsparumui, lengviau nusikalstama.

MES: Ir stokojantieji

Kadaise Europa buvo pabėgėlių kraštas. Šiuo metu tokiu kontinentu ima tapti iš kolonializmo baigianti išsivaduoti, bet civilinių karų, rasinių neramumų bei genčių kivirčų sukrėsta Afrika. Šiame kontinente priskaitomi du milijonai pabėgėlių, kuriems reikalinga pastogė, maistas, drabužiai ir mediciniškos priemonės.

Du milijonai — tai tik maža dalis tų, kurie gyvena stokodami kasdienio maisto. Tokių pasauly yra bent 800 milijonų, daugiausia Afrikoj ir Azijoj.

Buvę pabėgėliais ir patys kadaise stokoję, gal geriau sugebėsime atjausti tuos, kurie yra nepritekliuje. Tokiems galime padėti savo finansine auka, ją pasiunčiant atitinkamoms šalpos organizacijoms: *Catholic Relief Services,* 1011 First Ave., New York, N.Y. 10022; arba *Care,* 660 First Ave, New York, N.Y. 10016.

Kęstutis Trimakas

Tęsinys iš balandžio numerio.

ATSINAUJINIMO ATEITIS: TOLIMESNĖS GALIMYBĖS

JURGIS ŠARAUSKAS

2. Dvasinis Atsinaujinimas

Žvelgdami į dvasinį atsinaujinimą, negalime lengvai nurodyti naujo dvasingumo pasekmių ar kokio nors jam būdingo metodo ar tipo. Nebegalime, kaip kadaise galėdavome, dvasingumą skirstyti, sakydami „jėzuitas" ar „pranciškonas". Tokie pavadinimai ar aiškiai skirtingi metodai negali būti atskirti šiandien. Šių laikų dvasingumo naujenybė yra ne tik pagrindiniuose priėjimuose prie dvasingumo, bet ir naujoj jo dalių sąvokoj.

Galbūt geriausiai galima būtų išryškinti pagrindinių sąvokų pasikeitimą, palyginant senąjį dvasingumą su naujuoju. Kai ką jau galima susekti nuo II-ojo Vatikano susirinkimo, bet tai nereiškia,kad tas pasikeitimas šiame susirinkime iškilo. Priežasčių yra visokių ir daugelis jų ne tik iš Bažnyčios nekyla, bet net ne iš religijos.

Senasis dvasingumas buvo apibrėžtas, kaip priemonės ar metodas vidiniam gyvenimui tobulinti ir išvystyti. Rūpėjo dvasinė prigimtis ir antgamtiniai reiškiniai. Dvasingumas buvo transcendentinis.

Naujasis dvasingumas yra apibrėžiamas, kaip vidinės buities gilus išgyvenimas. Dėmesys dabar krypsta ne į dvasios tobulinimą, bet daugiau į visą žmogų. Dvasiškumas dabar yra įkūnytas.

Senojo dvasingumo tikslas buvo sielos išganymas. Naujojo tikslas yra savęs realizavimas ir aktualizavimas, pilnutinės asmenybės ir savo konkrečios žmogiškos buities išvystymas.

Senajame dvasingume vertinome nusižeminimą, savęs paneigimą, atsidavimą Dievo valiai; paklusnų įsakymų sekimą, savim nepasitikėjimą, įtarimą.

Naujame dvasingume vertiname teisių gynimą, permainos siekimą, savarankiškumą, šv. Dvasios siekimą pagal savąją sąvoką, kūrybingumą, veiklą, savimi pasitikėjimą.

Dievo pavidalas sename dvasingume buvo nepikto diktatoriaus, įsakymų davėjo. Naujasis Dievo pavidalas yra šokančio pranašo, juokdario, bendruomenės ir kultūros kritiko — net kaip sukilėlio.

Senojo dvasingumo pagrindas buvo žmogaus pasyvi laikysena. Naujame mes turim būti veiklūs.

Sename dvasingume dėmesys buvo sau. Kiekvienas turėjo išganyti savo sielą, siekdamas tobulybės. Naujame pabrėžiamas tarpusavio bendravimas. Išganymas tampa dialoginis. Jis turi būti atrinktas iš santykiavimo politinėse ir socialinėse plotmėse.

Autoritetai senajame buvo vienuoliai, asketai ir šventų vyrų raštai. Autoritetas naujajame yra pati Evangelija.

Senojo dvasingumo priemonė malda buvo tikslas savyje. Visų svarbiausia buvo maldą sukalbėti. Buvo nustatytos formos, kurios turėjo būti patvirtintos, ir kryptis buvo vertikalinė — Dievas ir aš. Naujame dvasingume metodai yra antraeiliai, tiktai priemonės. Jų forma gali būti įvairi ir lanksti. Bet koks šaltinis, patvirtintas ar ne, galioja, jeigu jis naudingas. Kryptis yra horizontalinė — bendruomenė ir aš, ir koncentrinė — aš, bendruomenė, ir Dievas.

Senasis dvasingumas kalbėjo apie gėrį ir blogį arba apie žemesnes ir aukštesnes tikroves. Kūnas, lyties trauka, aistra, juslingumas, ypatingos draugystės buvo jeigu ne blogis, tai tikrai žemosios realybės. Siela ir dvasia stovėjo aukščiau. Todėl celibatas buvo aukščiau vertinamas nei moterystė. Naujame dvasiškume viskas laikoma gerove — kūnas, juslingumas, lyties trauka, intymumas ir t.t. Kas tobulesnis — moterystė ar celibatas — priklauso nuo pasirinkėjo laisvės. Naujame dvasiškume visa sukurtoji tikrovė yra gėris.

Senasis dvasingumas laikė malonumą ir pomėgį kaip progas pagundai. Naujasis laiko malonumą, džiaugsmą, smagumą, kaip galimybes laimei ir pilnam asmenybės išvystymui.

Senasis dvasingumas pabrėžia atsižadėjimą, pasniką, atsiskyrimą, griežtumą, ir racionalizmą. Tai buvo neigiamos pažiūros į žmogų. Žmogus ir jo jausmai turėjo būti tramdomi. Naujasis žvelgia į žmogų teigiamai. Santūrumas priimtinas, bet tik kaip pasirengimas malonumui, o atsiskyrimas — kaip pasiruošimas bendruomenei. Naujasis pabrėžia celebravimą, mitą, sapną, simbolį.

Pagal seną galvojimą, žmogus žemėje turėjo atpirkti gimtosios nuodėmės pasėkmes. Naujasis pataria šiame pasaulyje kurti sąlygas naujai Karalystei.

Senojo dvasingumo šaltiniai buvo asketinės teologijos vadovėliai. Naujojo yra psichologija, kuri padeda žmogui išsivystyti, integruojant savo asmenybę; psichiatrija, kuri pašalina kliūtis savęs ugdymui; ir kitos filosofinės pažiūros bei religijos — išminties daug kur yra.

Senasis dvasingumas žiūrėjo į žmogišką patyrimą, pergyvenimą autokratiškai. Aukščiausias pergyvenimas buvo asketų ir mistikų. Naujasis dvasingumas yra demokratiškas — kiekvieno pergyvenimai galioja. Didžiausi bendri pergyvenimai — meilė, juslingumas, tėvija, menas, darbas — visos šios kasdienybės yra medžiaga žmogiškam išsipildymui, išsivystymui. Dvasingumas nesiskiria nuo jų; anaiptol, jie yra pati dvasingumo medžiaga.

Nežiūrint kokiais ypatingais keliais dvasiškumas augs ateityje, drąsiai galima teigti kad:

1. Dvasingumas bus daugialypis. Viena dominuojanti pasaulėžiūra vargiai galės išsilaikyti tarp tiek bendruomenių ir kūrybingų žmonių.

2. Jis taps išorinis ir santykiaus su pasauliu. Chardinas mums efektingai parodė santykį tarp Kristaus pilnumo ir pasaulio lemties.

3. Dvasingumas bus įsikūnijęs. Turime užtenkamai tvirtų teigimų iš psichologijos ir kitų mokslų, remiančių išganymo supratimą, kaip išsprukimą vien tiktai į dvasinį pasaulį. Išganymas, karalystė, žmogiškas išsipildymas, naujasis kūrimas ir šventumas turi būti integruoti ne išskirti.

Pageidaujama atsinaujinimo, kai kas nors nebeveikia teisingai arba kai padėtis nėra taip tobula, kaip turėtų būti. Mes sakėme, kad tikintieji ieško prasmės išaiškinimo per Bažnyčią ir per dvasiškumą. Kai šis pageidavimas nebūna patenkinamas, Bažnyčiai ar vyraujančiam dvasiškumui reikia atsinaujinimo.

3. Atsinaujinimas lietuvių tarpe

Turėtume dar aptarti Amerikos lietuvių padėtį, turint galvoj atsinaujinimą. Ypatingai svarbu šiai mūsų organizacijai paanalizuoti šias problemas, nes mūsų organizacijos buities pagrindas yra ideologija ir religija. Jokia kita grupė lietuvių bendruomenėj neturi šių pagrindinių tikslų.

Klausimas yra šis: ar lietuviui katalikui galima atrasti prasmės išaiškinimą lietuvių katalikų bažnyčioje ir / ar vyraujančiame lietuvių katalikų dvasingume?

Bent mano įžiūrėjimu, rodikliai rodo ne.

Šiandieną yra mažiau lietuviškai kalbančių kunigų bei vienuolių negu prieš 20 metų.

Pašaukimų kunigystei ar vienuolystei taip kaip ir nėra. Mes galime tik daryti išvadą, kad jaunieji šiandien šitokius pašaukimus laiko arba nepageidaujamus, arba neveiksmingus — tad kam tada jiems paaukoti savo gyvenimą? Jeigu jie mums sako, kad tai ne prasminga, ar jie nepasako tuo pačiu, kad atsakymų esminiams klausimams ten nėra?

Lietuviškų parapijų skaičius Amerikoje kasmet mažėja. Gal galėtume tai išaiškint tuo, kad jaunesnės kartos išsikrausto iš senų rajonų į užmiesčius ir tuo pačiu įsijungia į naujas vietines parapijas. To nesu nuosekliai išstudijavęs, tačiau dažnai užklausiu savo kolegų kunigų šiuose užmiesčiuose apie naujai atsikrausčiusius lietuvius. Liūdna jums pasakyti, kad dažnai kunigai net nežino, kad šie nauji gyventojai yra jų parapijos ribose. Mes tik galime nutarti, kad šie užmiesčių lietuviai sekmadieniais grįžta į savo senąją parapiją. Taip pat galėtume galvoti, kad jie lanko dar kitą parapiją, arba kad jie visai bažnyčios nelanko. Šis teigimas, žinoma, nėra visai tikslus, bet, iš kitos pusės, tikrai nedrįsčiau rinkti konkrečių įrodymų.

Lietuvių jaunimo bažnyčios lankymas ne ką geresnis, kaip plačios visuomenės. Tie, kurie pasirenka vietas, kaip Jėzuitų Centrą Chicagoje, renkasi į jį, drįstu teigti, tiek religiniais tiek ir socialiniais sumetimais.

Daug jaunimo žiūri į Bažnyčią ir dvasininkus kaip į sausas, nenuoseklias, autoritetingas, nedraugiškas, savotiškas liekanas iš praeities. Liturgija yra nuobodi, pamokslai prasti. Dauguma, jeigu ne visi, nevertina savųjų lietuviškų parapijų kaip vietų, kuriose galima kelti klausimus. Tai reikštų kad jie nesitiki ten rasti atsakymų. Galbūt jie tada lanko kitas parapijas, ieškodami atsakymų, arba galbūt niekur nelanko.

Lietuvių katalikų spaudoj nerandame daug straipsnių, sukeliančių plačioje katalikų visuomenėje diskusijas apie ištuokas, gimimų kontrolę, lytiškumą ir t.t. Atsakymų turime ieškoti kitur. Matyt, redaktoriai laiko šitokias temas per daug polemiškomis savo skaitytojams. Galbūt jų tiesa. Bet juk lietuvių katalikų tarpe yra išsiskyrusių, yra tokių, kurie vartoja gimimo kontrolės priemones; jie neabejotinai turi lytinius santykius ir jie turi pagalvoti, ką Bažnyčia moko ir ko nemoko.

Mažai yra straipsnių apie naująją liturgiją — ne vien paaiškinančių paviršutinius pasikeitimus, bet ir giliau panagrinėjančių; parapijos buvo paskutinės perimti kai kurias liturgines permainas, pasiteisindamos „kultūriniais sumetimais“. Ar ne ironija, kad lietuviai, kurie iš visų imigrantų geriausiai išsilavinę, puikiausiai išsimokslinę, daugiausia atsiekę, išsisukinėja iš liturginių pakeitimų „kultūriniais sumetimais“? Ar tai ne neigiamas reiškinys mūsų kultūroje?

Ir čia turbūt problemos šerdis. Koks yra santykis tarp mūsų kultūros ir religijos? Ar

mūsų religija kultūringa? Ar mūsų tikroji religija yra kultūra? Ar mūsų religija tėra tik kultūrai pagražinimas?

Šiuos klausimus statau tariamai religinei organizacijai. Neseniai paminėjau lietuviui kunigui, kad ruošiuosi kalbėti šiame Kongrese. Jis manęs paklausė retoriškai ir ironiškai „Argi ateitininkų eilės neperpildytos netikinčiais?"

Yra keletas gerai žinomų principų, kalbančių apie organizacijų-institucijų dinamiką, psichologiją bei patologiją, būtent:

1. Visos organizacijos yra konservatyvios.

2. Todėl anksčiau ar vėliau visos organizacijos suvartoja daugiau energijos sau negu organizaciniams tikslams ar užmojams.

3. Kai tai įvyksta, organizacija ima nykti.

Taigi patikrinti organizacijos sveikatą tereikia tik palyginti, kiek energijos išleidžiama pačiai organizacinei biurokratijai su kiek jos išleidžiama organizacijos tikslams ir užmojams.

Patikrinus bet kurios ateitininkų stovyklos programą, rastume daug laiko ir energijos paskirtos Lietuvos istorijai, tradicijoms, tautiniams šokiams, organizacijos istorijai ir t.t. Religija apribota rytinėmis ir vakarinėmis maldomis ir Mišiomis, kurios, tarp kitko, įterptos į tokią programos vietą, kuri mažiausiai tinka visiems užsiėmimams. Panašus laiko paskirstymas yra ir šio Kongreso programoje. Šiuo nenoriu pasakyti, kad kreipiama per daug dėmesio kultūrai, bet kad per mažai kreipiama religijai.

Kodėl pas mus nėra paskaitų ir pokalbių apie moralę, liturgiją, naujas maldos formas, išsilaisvinimo teologiją, parapijų perorganizavimą, kad pritrauktų daugiau parapiečių? Ar mūsų dailininkai suteikia naują įžvalgą į tikėjimą? Ar mūsų muzikai dovanoja mums naujų giesmių garbinti Dievą ir pakelti mūsų nuotaiką, ar tebegiedosime amžinai bet kuria proga „Pulkim ant kelių?"

Tiesa, kad mūsų liturgija jau lietuvių kalba, bet net ir aš, kurio pažinimas mūsų kalbos ribotas, jaučiu, kad mūsų kalba daug įspūdingesnė ir lankstesnė, negu toji, kuri vartojama dabartinėje liturgijoje. Kur mūsų poetai? Amerikos teatras vėl atradęs religines temas, net ir televizija atradusi — kur gi mūsų dramaturgai?

Visi šie dalykai rodo trūkumus, bet tai ne viskas. Mes patys esam kalti.

Lietuvoje mūsų broliai ir sesės kenčia ne tik politinį, bet ir religinį persekiojimą. Mes nieko nedarom. Taip, pogrindžio Bažnyčios kronika spausdinama „Drauge" — bet tai tik tuščias mostas! Taip, mes turime porą organizacijų kurios gina mūsų politinius interesus ir išleidžia kasmet porą tūkstančių dolerių — bet tai vėl tušti mostai! Šios organizacijos išeikvoja daugiau energijos, organizuodamos ir perorganizuodamos savo vadovybes, spręsdamos, kas bus tinkamiausias ir garbingiausias pirmininkas, vietoj siekusios konkrečių rezultatų — vėl tušti mostai!

Mus labiau patenkina nusifotografavimas, dėvint tautinius rūbus kurio nors Kongreso atstovo ir gubernatoriaus raštinėje, negu iškovojimas, kurios nors reikšmingos rezoliucijos — tušti mostai! Ir jeigu mes nesugebame atsiekti jokio prasmingo politinio laimėjimo, tai kodėl nepasamdome profesionalų — juodieji taip daro, žydai taip daro, ir darbo unijos taip pat — bet mes, žinoma, taip negalime, nes mūsų reikalas yra per šventas. Pas mus per daug puikybės, nes mes manome, kad kiti neatliks to darbo geriau kaip mes patys. Šv. Raštas liudija, „Pažinsite juos iš jų vaisių". Na, jeigu mūsų politiniai laimėjimai būtų vaisiai, seniai būtume badu mirę.

Ir tikrai mes nebadaujame. Galbūt, kaip minėjau, esame daugiausia atsiekę ir turtingiausi iš visų etninių grupių, pasiekusių šio krašto krantus. Mes esame gabūs, dirbame kruopščiai, daug ką laimėjome. Bet ar tikrai? Mes išlaikome spaudą, mokyklas, meno parodas, savo operą. Bet šis viskas tik mūsų naudai. Iš tikro suma ir energija paskirta politiniam veikimui ir propagandai neimponuoja. Mūsų nuodėmė yra ta, kad mes, visko per akis turėdami, teigiame, jog labai rūpinamės savo broliais ir sesėmis Lietuvoj, bet iš tikrųjų mes darome smerktinai mažai. Mūsų nuopelnas yra ne ką mes galėtume padaryti, bet ką mes darome.

Institucinis pertvarkymas yra reikalingas lietuvių katalikų Bažnyčioje bei lietuvių visuomenėj. Be abejo, mums taip pat reikalingas dvasinis atsinaujinimas.

Mes didžiuojamės, kad daug laimėjome savo kultūrai. Ar nebūtume labiau patenkinti, jei pasaulis, pažiūrėjęs į mus, sakytų, „žiūrėkite, kiek jų kultūra jiems laimėjo". Iš ambicijos mes priėmėme naująją liturgiją nenorom — ar nebūtų mums dar didesnis laimėjimas, jeigu padarytume šią liturgiją kuo puikiausia? Mes didžiuojamės savo jaunimu ir daug iš jo tikimės. Ar neturėtume taip pat didžiuotis savo jaunimo tikėjimu?

Tikėjimas yra vienas gyvenimo būdas pasaulyje, kuris yra pilnas pasirinkimų. Evangelijos Jėzus nuolat kviečia mus gyventi vis giliau, įtampiau. Kad galėtume šitaip gyventi, turime palikti savo smulkmeniškumą ir save pašvęsti gyvenimo didžiausiam uždaviniui — surasti gyvenimo prasmę, susijungiant su Dievu. Mes lietuviai visokiose sąlygose visada ne tik ištvėrėme, bet ir nugalėjome. Nugalėjome, nes mes gyvenome su Dievu — turime vėl grįžti į tą tėvynę.

PASTABOS PRIE KUN. J. ŠARAUSKO MINČIŲ

VYSKUPAS VINCENTAS BRIZGYS

(Atsiliepiant į straipsnį spausdintą „Ateities" šiame ir pereitame numeryje)

Pirmiausia noriu išreikšti mano asmeninį pasitenkinimą, kad kun. J. Šarauskas (K.J.Š.) lietuvių spaudoje svarsto bendrai žmonių ir specifiškai lietuvių dvasinio atsinaujinimo klausimus.

Manau, kad pačiam K.J.Š. nebūtų naudinga, o visuomenei būtų žalinga nepatikslinus kai kurių jo liečiamų klausimų. K.J.Š. niekur nepamini, iš kur kurią mintį yra paėmęs. Kai aš paminėsiu kelis atvejus, kur vieną ar kitą mintį galima rasti, tai be aliuzijos, kad K.J.Š. naudojosi tais šaltiniais.

Institucinis atsinaujinimas (Ateitis, No. 4, p. 114, 5). Sakoma: „Bažnyčia yra italų dominuojamas karališkas dvaras". Po II pasaulinio karo šie žodžiai bene pirmą kartą buvo parašyti Italijos *Bolletino Massonico* 1947 m. Nr. 3, p. 11 (plg. taip pat *Civilta Cattolica,* 1957, vol. IV, p. 581) ir daug kieno pakartoti. Tokia charakteristika visai netinka mūsų laikui. Šiandien Bažnyčios aukščiausioj administracijoj (t.y. Valstybės sekretoriate ir devyniose kongregacijose) iš 10 pirmininkų yra tik du italai. Panašiai yra ir kitose kongregacijose, tarybose bei komisijose.

Vyskupų skyrimas (Nr. 4). Renkant kandidatus į vyskupus nėra taip, kaip mano K.J.Š. Apie pramatomus kandidatus (paprastai ne vieną) gana plačiai atsiklausiama vyskupų, kunigų ir pasauliečių, reikalaujant išlaikyti paslaptį. Ar būtų gera rinkti vyskupus aldermanų, kongresmanų būdu? Pats K.J.Š. kitoje vietoje užsimena, kad daug katalikų nesidomi ir nenusimano, ką jie turėtų žinoti. Tad kuriam iš katalikų pavesti parinkti vyskupus?

Kalbantieji, *kad P. Pauliui VI būtų laikas atsisakyti iš pareigų (nr. 5) geriau padarytų tai parašę atitinkančiai instancijai Romoje, negu per laikraščius apeliavę į minią, kuri to klausimo nesprendžia. Negalima nutylėti, kad čia paminėtas P. Pauliaus VI palyginimas su F. D. Rooseveltu ir R. Nixonu yra visai ne vietoje, pažeminantis kiekvieną kataliką.*

Moterystės nesuardomumo klausimu (nr. 6) kalba ne tik šiandien. Žinome, kad kai kurios krikščionių denominacijos yra nusileidusios šiam „visuomenės spaudimui". O tačiau šių siūlymų autoriai turėtų derėtis su Kristum, kad jis atšauktų tai, ką užrašė Matas Evangelijoje (19, 8-9) ir ko Kristaus sekėjai laikėsi nuo pat Kristaus gyvenimo žemėje.

Katalikų Bažnyčioje niekas niekad netvirtino, kad *kunigų celibatas* yra Dievo žodiniai įsakytas (nr. 7). Jis įvestas tik po 12 šimtmečių patirties, pas kai kuriuos orientalų liturgijos katalikus jo privalomo nėra nė dabar. Vad. lotynų apeigų katalikų kunigai švenčiami ne jaunamečiai ir žino, ką daro. Kad kai kas vėliau apgailestauja tai padaręs, tai toli gražu ne visi. Būtų neteisinga manyti, kad mūsų laikais kunigų ir vienuolių atsitraukė nuo padarytų įžadų tik nepajėgdami tesėti skaistybės įžado. Daugelis jų liko nevedę — netekėję, o iš vedusių jau išsiskyrė žymiai didesnis procentas negu pasauliečių. Matyt, jie vaizdavosi moterystę vien tik saldžiu bendravimu su antros lyties asmeniu, o apie realų gyvenimą neturėjo nuovokos. Kiekvienas kunigas, kuris deramai pasišvenčia savo darbui, meldžiasi, skaito, bando ką nors parašyti, kaip dera inteligentui, turi permažai laiko ir be šeimos. K.J.Š. Nr. 10 pamini stoką gerų pamokslų. Tai reiškia, kad tie kunigai skiria permažai laiko pamokslus paruošti. Žmona tikrai nepagelbėtų tai geriau padaryti.

Kas kalbama No. 8-12, lieka labai neaišku,

kiek autorius nusimano apie Bažnyčios filosofiją ir psichologiją. Skaitydamas gauni įspūdį, kad autorius siūlo mokyti žmones ne kaip jie turėtų mąstyti ir gyventi, o girti ir aprobuoti tai, kas kuriam patinka. Tai ne mokytojų ir ganytojų kelias, o tų, kurie, gatvėje apklausinėję praeivius, po to skelbia, kaip reiktų spręsti, kurį nors klausimą. Moralinis nuosmūkis reiškia ne principų pasenimą, o principų ignoranciją arba jų nepaisymą. Principai nėra tai, ką galėtum kaitalioti, kada ir kaip kuris užsigeidžia. K.J.Š. teisingai užbaigia šį skyrių, kad dvasinio atsinaujinimo paslaptis yra ne institucinis santvarkos pakeitime, o individo pastangose padaryti reikiamų pakeitimų savyje. Atseit, geriau pažinti tiesą ir ją pritaikyti sau.

Atsinaujinimo Ateitis. (Ateities, Nr. 5). Skaitant šią dalį, manau, ne vienam bus nelengva suvokti autoriaus pilnas mintis. „Senasis" ir „naujasis" dvasiškumas abu paliečiami taip lakoniškai, kad išsamesniam atsakymui į jo posakius reiktų parašyti daugiau, negu jo parašyta. Paminėsiu tik kelis pavyzdžius. Senojo dvasiškumo tikslas buvęs sielos išganymas. Naujo bus savęs realizavimas, asmenybės išvystymas. Tarsi iki šiol siekusiems sielos išganymo nerūpėjo asmenybės išvystymas. Tarsi nuo dabar užteks tik „save realizuoti, pasirūpinant sielos išganymu ar savo asmenybės dvasine verte. Kas pasakyta *apie dorybes,* patartina pagalvoti iš eilės, kuri iš „senųjų" dorybių nebus reikalinga ir ateityje ir kuri iš „naujųjų" buvo iki šiol neskelbiama, nepraktikuojama.

Senasis ir naujasis Dievo pavidalas. Kas nors kiek nusimano apie ikšiolinį Dievo supratimą pagal Seną ir Naują Testamentą, visi žino, kad Dievas yra ne vien įstatymų davėjas, o žmogaus palaikytojas, tėvas, gelbėtojas. Kristus-išganytojas, brolis. Ar tinka intelektualiniai apsišvietusiam asmeniui kalbėti apie Kristų kokį tai žonglerį, juokdarį, hipių prototipą ir panašiai? Taip, yra bandančių Kristų tokiu vaizduoti, bet tikslu jį pajuokti, jam piktžodžiauti, o ne jį pažinti ir pasekti.

Kas pasakyta apie buvusius vienuolius, asketus, iki šiol buvusius religinės srities rašytojus? Iš straipsnio atrodytų, kad tie visi prieš mus gyvenusieji Evangelijos neskaitė, nemąstė, nestudijavo ir nieko apie Evangeliją neparašė. O tačiau nauji rašytojai turės gerai pasistengti, kad parašytų ką nors gero naujo. Posakis, kad nuo dabar bus domimasi tik Evangelija, o ne tuo ką žmonės apie ją parašė, sakytų, kad biblinės istorijos, archeologijos, senovės kalbų, teologinių klausimų studijos buvę bevertės Evangelijos supratimui. Pakaksią Evangeliją pasiskaityti ir kiekvienam sau ją aiškintis, kaip kuris išmano. Tokia tendencija nėra jokia naujiena, kartojama jau prieš kelis šimtus metų, tai sekusieji krikščionys pabiro į daugybę skirtingų denominacijų ir iki šiol nesuranda bendros kalbos. Prieš tris dešimtis metų Italijos masonai apeliavo į visuomenę nesekti jokiais mokytojais, o kiekvienam skaityti tik Evangeliją. Šiuo keliu žmonija pamažu susikursianti visiems priimtiną vieną religiją (*Civilta Cattolica,* 1957 vol. IV, p. 584).

Labai neteisinga sakyti, kad „iki šiol malda buvusi tikslas savyje". Malda niekad ir jokio sąmoningo krikščionio nebuvo tikslas, o buvo, yra ir bus tik priemonė. Kas pasakyta apie asketinę sritį, paaiškinti keliais žodžiais neįmanoma, reiktų atskiro straipsnio. Šia proga tenka pasitenkinti nuoširdžia sugestija kiekvienam nežiūrėti į šį klausimą paviršutiniškai ir prietaringai, o geriau pažinti, kas ji yra, kokių pasitaiko skirtumų, kokia ji turėtų būti.

Autorius sako, kad iki šiol dvasiškumas nebuvo daugialypis, kad šventumas ir šventieji nesantykiavę su pasauliu, tarsi pvz. Pranciškus Asyžietis, Pranciškus Ksaveras, Petras Claver, Jonas Bosco ir visa daugybė panašių būtų veikę ne žemėje, o mėnulyje, tarsi šventumas buvęs ne žmonių ir ne žmonėms, o kas tai šalia žmogaus, kad visi šventieji buvę vieno modelio kopijos.

Malonu, kad autorius parodo atskiro dėmesio lietuvių dvasiniam atsinaujinimui. Kai ką turėtų atsakyti pasauliečiai. Aš pasitenkinsiu priminimu, kad kiekvienam katalikui, kunigui ir pasauliečiui, reikia plačiau pažinti ir savo Bažnyčią, ir savo religiją. Patikslinsiu liturginį klausimą. Lietuviai buvome patys pirmieji pateikti gimtąja kalba liturginius tekstus ir gauti leidimą vartoti savo kalbą mišiose, teikiant sakramentus ir kitose liturginėse apeigose. Nebuvo jokio vargo su lietuvių visuomene, kad būtų priimta liturgijoje sava kalba ir įvairūs pakeitimai. Lietuviai parodė girtinos rimties, nesiblaškė į kraštutinumus. Kur pasitaikė vieno-kito asmens sauvališkumo, pasauliečiai parodė sveiką nuovoką: diskretiškai, tyliai reagavo. Teisa, kai kur lietuvių bažnyčiose nėra mišių lietuvių kalba. Gal tų vietų lietuviai permažai tuo domėjosi. Dar neturime pilno naujo kasdieninio mišiolo lietuvių kalba. Tai todėl, kad perdaug pasitikėjome vyskupų ir kunigų pažadais iš Lietuvos, tačiau negavome tik Senojo Testamento vertimo ištraukų mišioms. Truputį pavėlavę pasistengsime užpildyti ir šį trūkumą.

TYRUMO VIENTISUMAS

Jorge de Sena

Neieškok to, kas vienadieniška.
— Tomas Kempietis

Neieškok to, kas vienadieniška...
Neieškok, kas amžina,
Tu negali žinoti, tu negali priartėti prie žinojimo,
kas yra ar kas nėra amžina.
Tu teieškok tik uždaros tylos,
sukauptos ir ramios,
ir pradėsi jausti, nusileidžiantį iš aukštybių, šviežumą,
kuris pradės tave pripildyti...
kaip vanduo iš bedugnės, kurią apsemia
ir kurios akmenyse įsispraudžia tavo kojos.
Leisk vandeniui tekėti virš tavo galvos,
leisk jam aukštai pakilti,
negargaliuok,
negalvok kad uždusi!
... ir tada tu atsipalaiduosi
ir plūduriuodamas pakilsi kartu su juo.
Tavyje yra pakankamai tuštumos,
kad galėtum plūduriuoti su juo.
Tyla, uždara, sukaupta ir rami tyla
nusileis iš aukštybių... bet, ak! tu neapsigauk,
nes ji ne Dievas! Ji ne Dievas!
Ji tik pėdsakas,
dvelkimas, prakaitas amžinybės,
amžinybės, kuri tėra tik aukštis
ir tik pasaulių skirtumas!.. Maudynė,
kurioje tu maudais negirdėdamas...

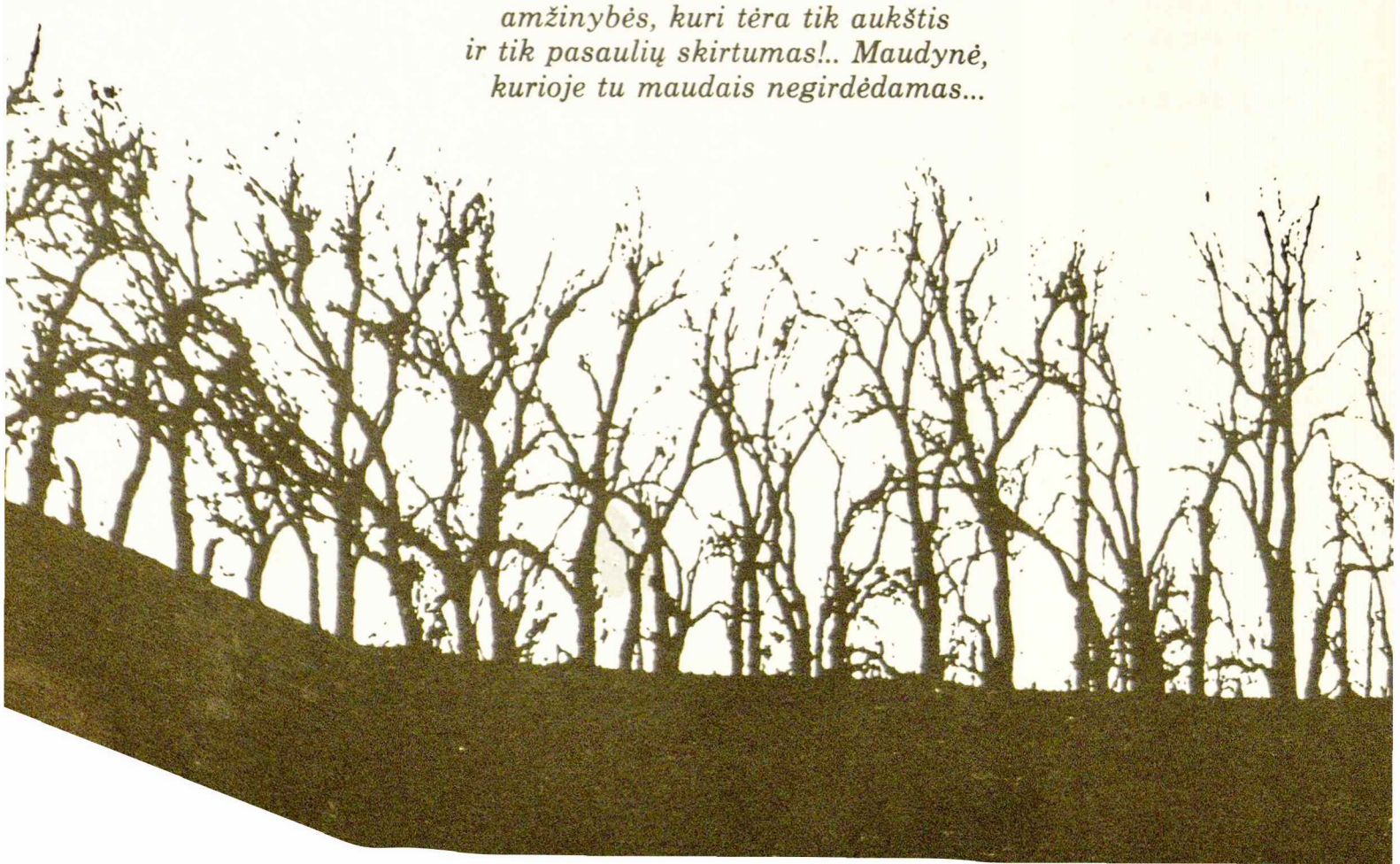

Ak, bet tu neapsigauk, nes ji ne Dievas,
kūnas tave trukdo,
medžiaga tave supa,
tu neturėsi sielos, kuri bėgtų nuo tavęs, būtų tava,
ir Būtis, kuri vėliau pasiliks,
neapsigauk, ji ne Dievas.
Tu negali jausti, tu negali matyti,
nes tai toli, aukštai, nuošaliai.
Visa, ką girdėsi, yra apgaulė,
tavo kūniškos, niekingos, neapkenčiamos
klausos apsigavimas...
Sukauptos ir rimtos tylos
maudynė, kurioje tu maudais,
leidžia tau plūduriuoti,
garsai ten nepasisklaido,
šviesa ten nepaplinta,
kūnas ten nevirpa,
muzika, kurią girdi, niekur neskamba...
Ak! Bet tu neapsigauk,
gyvenimas tave supa, supa savo buvimu,
o vanduo krinta, krinta iš toli, iš aukštai,
vienądien, tik vėliau,
vienądien, tik vėliau, ir gal būt,
bet, ak! neapsigauk!
Maudynė, nuošali ir rami,
ir šviežumas jos viduje, bet, ak! tu neapsigauk...
ir jos neapgaudinėk: tu nepriartėji,
ir ji, ji vis dar ne patsai Dievas!

išvertė P. Gaučys

Jorge de Sena, portugalų poetas, iš profesijos inžinierius, taip pat dramaturgas ir kritikas. Savo poezijoje J. de Sena drąsiai kelia dabartinio žmogaus dvasinės būklės problemas.

P. G.

Jaunimas demonstracijose Washingtone: išlaikęs ar neišlaikęs politinius egzaminus?

„Ateities“ sausio numeris buvo skirtas Washingtone įvykusioms pabaltiečių demonstracijoms už žmogaus teises. Parinkę apie jaunimo dalyvavimą demonstracijose keletą citatų, kreipėmės į keliolika asmenų, daugiausia iš paties jaunimo tarpo, pasisakyti.

Jaunimo nuotaikos demonstracijų oficialios dalies metu taip apibūdinamos Lino Kojelio: „... jaunimas buvo toks letargiškas, toks apatiškas, toks nepasiruošęs drąsiai ir balsiai pasauliui aiškint savo įsitikinimus. Vertindamas jų 'įsitikinimus' pagal jų elgesį prie Lincolno paminklo, turėjau tikrai suabejoti, ar išvis jie iš tikrųjų turėjo bet kokių 'įsitikinimų' pavergimo klausimu... jaunimas... gėdinosi aktyviai prisidėt prie demonstracijos, ir tikrai negalvojau, kad jie nesigėdintų, žygiuodami vieni patys per Washingtoną“. (Ateitis, *1 nr., 14 psl.) Ar tokia jaunimo nuotaika Jūs stebitės, ar ne?*

Nei stebiuosi, nei nesistebiu. Nors tai būtų ir idealu ir patogu, jaunimas ne monolitas, bet individų sandara. Ši ypatinga saujelė dalyvių demonstracijų oficialios dalies metu, pagal vieno liudininko pranešimą, pasirinko apatišką, letargišką, nedrąsią laikyseną, nors iš jų vien dalyvavimo tikėtasi priešingo elgesio. Tenka spręsti, kad dalyviai ketino „idealiai" agituoti, bet jiems trūko natūralaus vado juos ant kojų sukelti.

Aldona Mogenytė-Walker

Tokia jaunimo nuotaika nei stebiuosi, nei nesistebiu dėl to, kad artimai dirbau žygį ruošiant ir pati susidūriau su tokiom idėjom ir jausmais. Daug kas iš jaunimo iki pat demonstracijų pradžios nežinojo — gal net, galima sakyti, nenorėjo žinoti, koks demonstracijų tikslas. Daug kas vyko į *Washingtoną,* o ne į *žygį.* O nuvykę į demonstracijas ne perdaug veikliai jungėsi. Senimas rėkė, saulėj stovėjo, plakatus laikė. Pati mačiau, ką Linas rašė, būtent, kad jaunimas, susėdęs net iki paties Washington paminklo, „svečiavosi". Jeigu nebūtų įvykęs žygis prie ambasados, tikrai būčiau nusivylus jaunimo role demonstracijose.

Ofelija Barškėtytė

Tokiom jaunimo nuotaikom nei stebiuosi, nei nesistebiu. Gyvendama Washingtone, aš pati buvau įsijungus į demonstracijas: dirbau JBANC komitete ir buvau sargyboje per pačias demonstracijas, tad nesijaučiau „letargiška". Bet sutinku, kad galėjo būti geriau paruošti demonstracijų metodai: šūkiai ir t.t. Kiekvienas miestas galėjo pasiruošti iš anksto. Gal suvažiavimuose galėtų būti išnagrinėta ir suplanuota, pvz., kaip suruošti žygį ar demonstraciją, ką veikti prieš, per ir po...

Joana Vaičiulaitytė

Nei stebiuosi, nei nesistebiu tokia jaunimo nuotaka, nes nesutinku su Kojelio teigimu, kad jaunimas buvo apatiškas ir letargiškas. Jeigu jaunimas neturėtų jokių įsitikinimų pavergimo klausimu, tai ar jis būtų dalyvavęs žygyje? Ar jis būtų dirbęs daugiau kaip 5 mėnesius, ruošdamasis žygiui? Nepamirškime, kad, jei ne jaunimas, veiksniai būtų žygio idėją palaidoję. Juk jie, ne jaunimas, buvo, kojeliškai tariant, apatiški ir letargiški žygio klausimu.

Anot Kojelio, jaunimas nebuvo pasiruošęs drąsiai ir balsiai pasauliui aiškinti savo įsitikinimus. Su tuo teigimu sutikčiau, jeigu žodį „nepasiruošęs" pakeistų žodžiu „neparuoštas". Nemanau, kad didelė išeivijos lietuvių jaunimo dauguma sugeba *save* paruošti politinei veiklai. Tam darbui reikia vadų. Esminė jaunimo politinės veiklos problema kaip tik yra tų vadų stoka. Žygis įrodė, kad jaunimas nesigėdina demonstruoti. Problema yra ta, kad jis nemoka...

(be parašo)

Stebiuosi Lino Kojelio pastabomis apie jaunimą. Jaunimui turėjo būti sudaryta progų oficialioje demonstracijų dalyje pasireikšti ir tam reikėjo iš anksto pasiruošti.

Adomas Viliušis

Negaliu sutikti su Linu Kojeliu, kad jaunimas yra apatiškas, bet kad jis nedrąsus ir gėdinasi, parodė pati demonstracija. Jaunimas nėra pripratęs prie visuomeninių demonstracijų nes, galima sakyti, iki šiol tik reikėjo balsiai įsitikinimus reikšti minėjimuose — tarp savų žmonių. Washingtono demonstracija parodė, kad dabar atėjo laikas išsiplėsti į visuomenę. Problema yra, kad mes dar nesam pasiruošę. Nėra nei organizacijos, nei tinkamų žmonių, kurie iki šiol paruošti yra bandę jaunimą inteligentiškai ir aktyviai išreikšti Lietuvos padėtį visuomenei. Pirmus žingsnius ta linkme yra padariusi Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga ir per ją veikiančios Kanados ir JAV Lietuvių Jaunimo sąjungos.

Danguolė Juozapavičiūtė

Nei stebiuosi, nei nesistebiu. Jaunimo nuotaikos retai yra pastovios; jos ribojasi kraštutinumais. Per oficialią programą jaunimas nebuvo „užsidegęs".

Linas Mikulionis

Šiek tiek stebiuosi. Lino Kojelio nuotaikos buvo gana bendros ten dalyvavusiems ar bent iš tolo stebėjusiems. Aš tik *šiek tiek* stebiuosi ten dalyvavusio jaunimo apatija ar, anot Lino Kojelio, „nepasiruošimu". Tiesą pasakius, per ilgą išeivijos istoriją mes jaunimą menkai ir ruošėm įsipareigojimo reikalaujančiai mūsų tautos laisvės bylai. Išeivijos partinių erzelių, sferų dalinimosi ar skirstymo karštliginiuose sūkuriuose jaunimo organizacijos izoliavosi, ir Lietuvos laisvės bylos momentas prarado savo pagrindinę reikšmę. Tik nedidelis nuošimtis jaunimo, gal daugiau įtaigojamas šeimyninės ar bendruomeninės aplinkos, išlaikė atitinkamus kovingumo, įsipareigojimo bruožus, pozityvius ir reikšmingus Lietuvos bylai. *Šiek tiek* stebiuosi, nes tikėjausi, kad šis jaunimo nuošimtis yra didesnis.

Juozas Ardys

„Daug kur spaudoje buvo rašyta, kad, suorganizuodamas demonstraciją Washingtone ir puldamas pasiuntinybę, jaunimas yra išlaikęs tam tikrus 'politinius egzaminus'. Su tuo nesutinku. Turėtumėm sakyti, kad jaunimas išlaikė tiktai 'preliminarinius egzaminus' "(L. Kojelis, 18 psl.).

"... jaunimas sėkmingai baigė nelabai lengvą politinių mokslų kursą" (V. Nakas, 20 psl.)

Ar sutinkate daugiau su pirmuoju, ar antruoju teigimu?

Sutinku su Kojeliu. Iš tikro šis žygis buvo mažiau negu „preliminarinis egzaminas". Juk nei pasiuntinybė, nei spauda nepasiektos.

Aldona Mogenytė-Walker

Mano nuomonė sutinka su Viktoro. Čia mes kalbam ne aplamai apie lietuvišką jaunimą, bet apie veiklų lietuvišką jaunimą. Jis daugiausia ir žygų ruošė — naujų veidų nedaug ruošos darbe buvo. Man atrodo, kad šis jaunimas įrodė lietuviškai visuomenei, kad jie gali ir sugeba ruošti ne tik stovyklas, koncertus ir suvažiavimus, bet kartu ir tokius įvykius kaip šį žygį. Žygio ruoša jau buvo politinio pobūdžio darbas, ne koks pramoginis dalykas. Jį beruošiant, reikėjo palaikyti ryšius su Amerikos politiniais pareigūnais, organizacijom. Kad jaunimas įstengė tai įvykdyti, yra savotiškas „egzaminas". Bet tai nereiškia, kad kursas jau baigtas!

Ofelija Barškėtytė

Turėčiau daugiau sutikti su V. Naku, nes pati dirbau, pati mokiaus, organizavau, kalbėjau su spaudos atstovais, su kongresmanais, senatoriais. Tuo atžvilgiu man pačiai buvo naudinga ir sėkminga pamoka. Kojelis daugiau mato didesnę, istorinę perspektyvą.

Joana Vaičiulaitytė

Sutinku daugiau su V. Naku. Jaunimas sėkmingai baigė politinių mokslų kursą ne tiek dėl to, kad jis nuėjo pasivaikščioti prie rusų ambasados, kiek dėl to, kad jis maždaug pusmetį įsigilino į Amerikos ir lietuvių išeivijos politines sistemas. Jaunimas didelėse lietuvių kolonijose išmoko mases mobilizuoti, spaudos leidinius rašyti, propagandą skleisti tarp lietuvių, užmegzti ryšius su Amerikos spauda, kaip galima ir kaip negalima veikti su estais bei latviais. To politinio kurso baigiamasis egzaminas buvo žygis. Vieni sakys, kad žygis nevertas daugiau trejeto. Kiti rašys keturis su pliusu. Bet niekas nerašytų kuolo. Žygis įvyko; žymūs kalbėtojai prabilo; tūkstančiai susirinko; žygis iššaukė spontanišką protestą, kuris atkreipė sensacijų trokštančios spaudos dėmesį. Žodžiu, jaunimas išlaikė baigiamąjį egzaminą, tad ir kursus baigė.

(be parašo)

Sutinku su Kojeliu. Pagrindinis demonstracijų tikslas buvo atkreipti JAV spaudos dėmesį. Be puolimo tai nebūtų įvykę.

Linas Mikulionis

Labiau sutinku su V. Naku. Reikia teigiamai įvertinti jaunimo žygio Washingtone netikėtą suorganizavimą ir jaunimo vadų sugebėjimą ir drąsą demonstrantus pro policijos užtvaras ryžtingai nuvesti iki Sovietų ambasados ir tenai pareikšti protestą.

Adomas Viliušis

Sutinku daugiau su L. Kojeliu. Preliminariniai egzaminai buvo išlaikyti Washingtone. Šaltinis yra — tik reikia pasisemti. Jaunimas tik dabar atsibunda ir pradeda realiai galvoti — politinis spaudimas turi būti įvykdytas. Demonstracija mums tik nurodė, kas buvo blogai ir ko trūksta lietuviams organizacijos reikalu.

Danguolė Juozapavičiūtė

Su maža išimtim sutinku su Viktoru Naku ir su Linu Kojeliu. Nesakyčiau, kad jaunimas išlaikė preliminarinius egzaminus ar baigė sėkmingai politinių mokslų kursą. Sakyčiau, kad maža dalis mūsų jaunimo išlaikė preliminarinius egzaminus ar baigė kursą. Ir garbė jam.

Juozas Ardys

Aprašydamas demonstracijas Washingtone, K. Trimakas, lyg pakeičia nuomonę apie jų politines pasekmes. „Nemanau, kad šis įvykis politiką pakeistų, bet mes šaukiam, nes šaukti reikia...“ (6 psl.) „Jei kas dabar manęs paklaustų, ar mes ta demonstracija paveikėm pasaulinį politiką, nedvejodamas atsakyčiau: Taip... Tokie ir panašūs darbai yra reikalingi, kaip vienas žingsnis ar šuolis yra reikalingas kelionei — tautos kelionei į laisvę...“ (13 psl.) Ar sutinkate daugiau su pirmuoju ar antruoju teigimu?

Daugiau sutinku su pirmuoju teigimu. Taip, lietuvių išeivija turi moralinę pareigą viešai pareikšti nuomonę prieš priespaudą visokiais būdais. Ši demonstracija — vienas iš jų.

Aldona Mogenytė-Walker

Sutinku daugiau su antruoju teigimu. Visados turim prisiminti, kad tokios kovos — kovos už nepriklausomybę — yra nepaprastai ilgos, sunkios, kartais nuobodžios, kartais dinamiškos. Kas yra skaitęs arba studijavęs tautų išsilaisvinimo judėjimus, žino, kad tai tiesa. Jeigu mes tik galėtumėm įsivaizduoti ir tikėti, kad apie mūsų bet kokį bandymą ar laimėjimą išgirstą Lietuvos kovotojai, tai mūsų visi nerimai turėtų išnykti. Mums čia atrodo, kad mūsų taip maža — tik milijonas tokiam krašte, toli nuo Lietuvos ir kad mūsų jėgos nieko nepakeis. Tiesa, jeigu neštų tik mūsų jėgos, tikrai niekas nesikeistų. Ką mes turim žinoti, tai kad Lietuva nori laisvės. Tai atrodo visai paprasta — gi mes

esam tai girdėję nuo pat mažens. Tačiau jei mes galim įsivaizduoti ne kad mes Amerikoje vedam kovą už Lietuvos laisvę, bet kad mes padedam trims milijonams žmonių tai atsiekti, situacija atrodo visai kita, žymiai viltingesnė, ir tada mes galim jau įsivaizduoti, kad galų gale mes laimėsim.

Linas Kojelis

Sutinku daugiau su pirmuoju teigimu. Nemanau, kad žygis būtų galėjęs turėti didelės įtakos su demonstracijom, kurios neseniai įvyko Vilniuje, ar panašiai. Politinė jėga atkreipia dėmesį į du dalykus — skaičių arba „sensaciją". Kadangi mūsų žygis nepasižymėjo nei vienu iš šių (nors įvykis prie ambasados pusę to įvykdė), mes nepajėgiam pakeisti politinės krypties. Bet neturim nusivilti, nes mes atlikom vieną svarbų dalyką: broliai ir sesės Lietuvoje sužinojo, kad mes jų neužmiršom. O kas gali būti svarbiau už tai?

Ofelija Barškėtytė

Sutinku daugiau su antruoju teigimu. Pirmasis ir antrasis pasakymas labai sujungti ir panašūs. Manau, kad tokios demonstracijos *yra reikalingos* bent tam, kad parodytų žmonėms ir Prezidentui Carteriui, kad „žmogaus teisės" yra svarbus politinis reikalas. Paskutinios administracijos, Kissingerio rankose, „žmogaus teisių reikalai" buvo užgožti — „svarbesne" galvosena „detente" sukurti.

Joana Vaičiulaitytė

Sutinku daugiau su antruoju teigimu. Žygis įrodė tautiečiams Lietuvoje, lietuvių išeivijai ir kongresmenams bei senatoriams, kurie negalėjo atsistebėti jaunimo tautine dvasia, kad toje

kelionėje į laisvę dalyvauja naujoji karta. Įtraukdamas jaunimą į visus ruošos darbus, žygis atnaujino laisvinimo veiklą.

(be parašo)

Sutinku ir su pirmu ir su antruoju teigimu, su mažomis korektūromis: (a) mes šaukiame, nes akivaizdoje faktų tylėti negalime, nes nesutinkame būti įtraukti į nužmogėjimo procesą. Čia brėžiu paralelę tarp Lietuvos, Rusijos disidentų, rezistentų ir mūsų išeivijos įsipareigojusio elemento. (b) Mes šaukiame tikėdami, kad šioje dykynėje kada nors, kur nors mūsų balsai prasimuš ir kas nors išgirs. Kartais ir pavyksta. Negrimstame į apatiją, kai nepavyksta, o pavykus nesustojame, nes kelias dar ilgas ir sunkus. Sutinku, kad demonstracija buvo šauksmas, kuris pramušė uždangą, kad ir ne garsiai, bet pramušė.

Juozas Ardys

Labiau sutinku su antruoju teigimu. Demonstracijos ir žygis Washingtone buvo pirmas jaunimo bandymas ir pamoka. Jaunimui reikia ieškoti naujų būdų ir išnaudoti visas galimas progas.

Belgrado konferencijos nesėkmė: žmogaus teisių nepripažinimas Sovietų Sąjungoje ir jos priežiūroje esančiuose Rytų Europos kraštuose verčia ruošti demaršus prieš Sovietų Sąjungą.

Adomas Viliušis

Daugiau sutinku su antruoju teigimu. Mes paveikėm politiką tik trumpam laikui. Čia ir yra problema — paskutinė demonstracija įvyko (mažiausiai) prieš dešimt metų. Jei norim stipriau paveikti publiką ir tuo pačiu politiką, reikia daugiau demonstracijų — priminimų *visuomenei* apie Lietuvos padėtį.

Danguolė Juozapavičiūtė

„Jaunimo žygis iki Sovietų ambasados rodo to jaunimo didelį solidarumą tautiečiams pavergtoj tėvynėj. Tokį jausmą negalėjo niekas kitas iššaukti, kaip tik pati už geležinės uždangos sovietų priespaudos varžtais nesutramdoma, laisvėn besiveržianti tauta" (K. Trimakas, 13 psl.) Ar su šiuo teigimu sutinkate, ar ne?

Nesutinku. Be abejo, šis jaunimo gestas rodo jo didelį solidarumą tautiečiams pavergtoj tėvynėj. Bet negalima teigti, kad šis jausmas iššauktas vien tik laisvėn besiveržiančios tautos. Tauta yra katalistas veiksmui; šis solidarumas jau seniai skiepijamas daugiau intelektinėmis priemonėmis tėvų, mokyklos, bažnyčios ir spaudos pastangomis.

Aldona Mogenytė-Walker

Sutinku. Žr. mano ankstyvesnį pasisakymą.

Linas Kojelis

Prieš dvi savaites pravažiavau Sovietų Ambasadą ir tuo metu, gatvės kitoj pusėj stovėjo gal 200 jaunų žydų. Vadinas, ne tik lietuviai, latviai ir estai bet ir kitos tautos ir religijos turi panašias problemas ir priešus.

Joana Vaičiulaitytė

Nors su antruoju teigimu sutinku, manau, kad nereikia perdėti jaunimo solidarumo dėl tautos reikalo. Tas solidarumas nepapaprastai svarbus ir tikrai buvo pagrindinis akstinas žygiui į ambasadą. Tačiau, tas solidarumas iš jaunimo pusės yra nepakankamai stiprus. Tą įrodo jaunimo menkas lietuvių tautos tradicijų pažinimas.

(be parašo)

Sutinku, kad patriotinis jausmas kai kuriuos jaunimo dalyvius paveikė, bet manau, kad daugelis nebūtų žygiavę iki ambasados, jei nebūtų buvę kelių, kurie šiam prasiveržimui vadovavo. Taigi dauguma tą patriotinį jausmą „įsigijo" tik tada, kai jau buvo įstoję į „eiles".

Linas Mikulionis

Sutinku su teiginiu, tik apgailestauju, kad to jaunimo buvo taip mažai.

Juozas Ardys

Sutinku su šiuo teigimu. Žygis iki Sovietų ambasados įrodė, kad jaunimas stipriai pergyvena Lietuvos padėtį. Stipriausias buvo jausmas baigiantis demonstracijai, kad kažko trūksta — reikia daugiau išsireikšti. Užtat ir susidarė spontaniškas žygis — kad priartėtumėm arčiau prie geležinės priespaudos simbolio.

Danguolė Juozapavičiūtė

Su šiuo teigimu sutinku. Mūsų išeivijos jaunimo demonstracijos ir veikla už pavergtų brolių teises laisvame pasaulyje artimai jį riša su pavergtos Lietuvos jaunimu ir stiprina lietuvių tautos apsisprendimą — Nepriklausomos Lietuvos atstatymo siekimą.

Adomas Viliušis

LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVYDO BIBLIOTEKA

Švelnumas —
Lyg sužeistų langų riksmas:
Negirdimas.
Besvoris
Kaip paklusnumas,
Bejėgis
Kaip gėlių vytimas,
O gal nesamas,
Kaip paparčio žydėjimas?
Švelnumas —
Lyg išdidžios vienatvės melas:
Nematomas,
Dūstantis,
Kaip išsiskyrimas,
Dužus,
Kaip tikėjimas,
O gal bereikšmis,
Kaip nuolankumas?
Švelnumas —
Alkanas,
Pasimetęs
Kaip mano laukimas,
Mylėtas,
Išduotas,
Bet neužmirštas,
Ir todėl ben[illegible]mis.

[illegible] Malerytė

Čiurlionio galerija: Kraitis Lietuvai

J. Dagys „Atleisk jiems, Viešpatie".

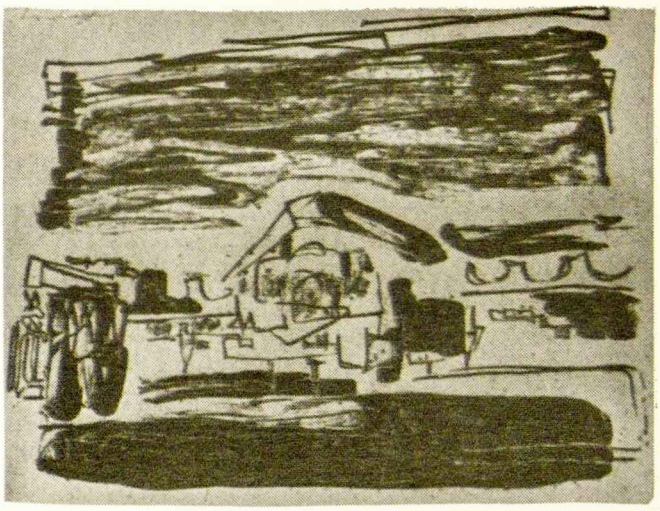

V. K. Jonynas „Paris"

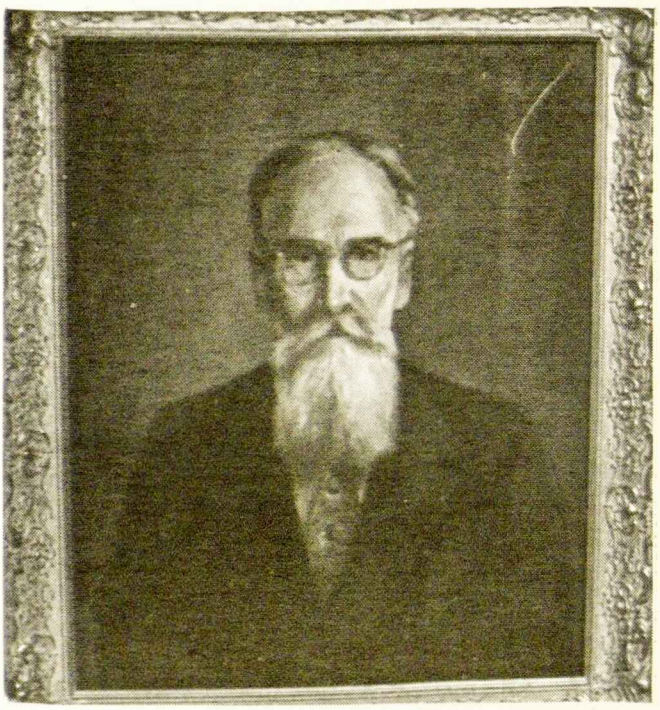

M. Šileikio „Prof. A. Varnas"

Šįmet sukanka 20 metų Čiurlionio Galerijai, kuri veikia Chicagoje, Tėvų Jėzuitų vadovaujamame Jaunimo Centre. Ta proga, vietoj tradicinės Vasario 16-tosios grupinės lietuvių dailininkų parodos, buvo surengta galerijoj sutelktų darbų reprezentacinė paroda, „Ex Collectione", š.m. vasario 10-19 d. Čiurlionio Galerija tai unikumas lietuvių išeivijos kultūriniame gyvenime — unikumas ir būtinybė. Galerijos direktorė, dr. Marija Gaižutienė, pati keramikos dailininkė, stipriai užsiangažavus Galerijos tikslams, papasakojo mums detaliau apie Galerijos veikimą. Čiurlionio Galerija buvo įkurta tam, kad sutelktų išeivijoj kuriamus lietuvių dailininkų darbus, kurie būtų saugomi laisvę atgavusiai Lietuvai.

Galerijos turtas šiandien susidaro iš 196 darbų, 60 dailininkų, 71,310 dol. vertės. Vasario 10-19 vykusios reprezentacinėj Čiurlionio Galerijos parodoj buvo išstatyta 60 darbų. Stiliumi maždaug sugrupavus kūrinius, pasirodo, kad 35 reprezentacinio stiliaus, 18 abstraktinio, 8 surrealistinio ir vienas „Pop Art". Galerija atstovauja ne tik joje pasirodžiusiems dailininkams, bet ir lietuvių dailės raidai per paskutiniuosius 20 metų. Būdinga tai, kad buvo išstatyti visi devyni Galerijos turimi skulptūros darbai. Dr. Gaižutienė pastebėjo, kad ne tiktai Čiurlionio Galerijos kolekcijoje, bet lietuvių dailėje aplamai skulptūros labai maža.

Per dvidešimt metų pasikeitė ne tik dailės stiliai, bet ir Galerijos turto telkimo priemonės. „Anksčiau kūrinio dovanojimas galerijai būdavo sąlyga savo darbams išstatyti parodoje", prisimena dr. Gaižutienė. „Dabar kūrinio paskyrimas Galerijai yra savanoriškas. Dažniausiai galerijos jury komisija peržiūri išstatytus darbus ir dailininkui duoda kelis

V. Ignas „Paplūdimyje“

P. Kaupas „Kalnų peisažas“

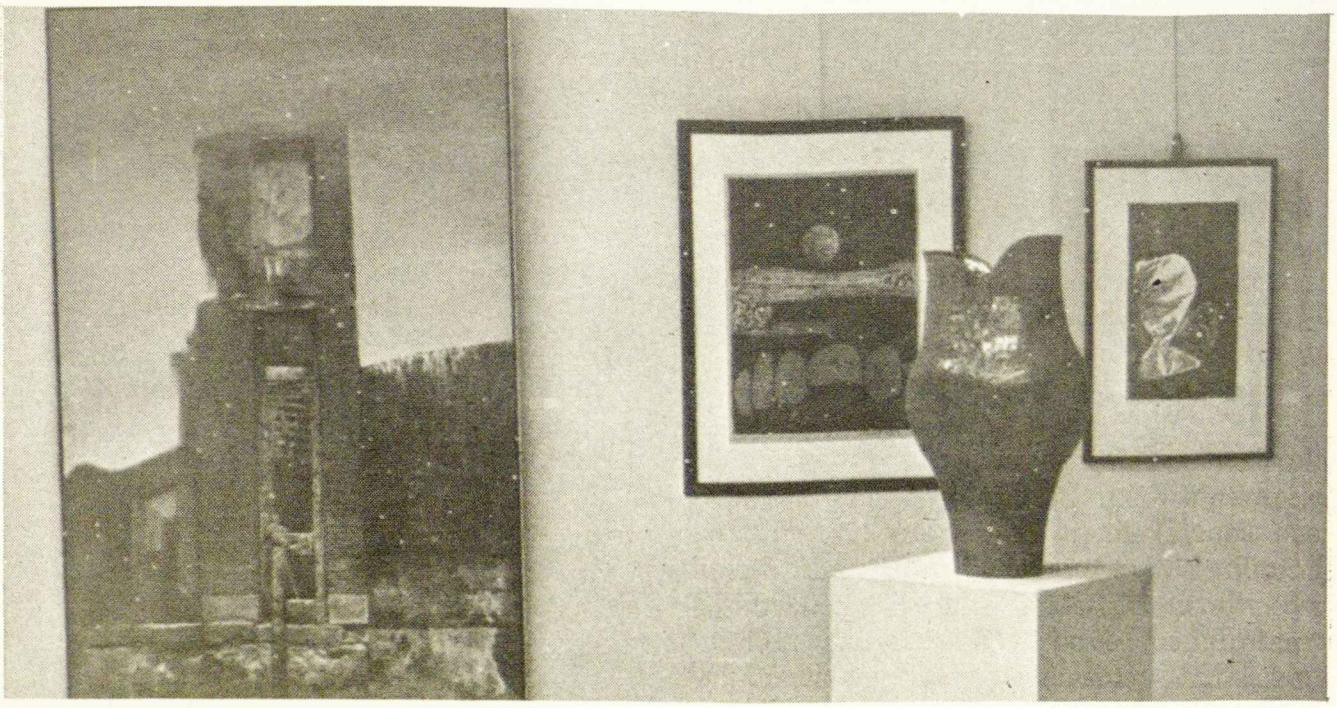

Parodos kampelis: Vaikšnoras, Palubinskienė, Gaižutienė, Ratas

pasiūlymus norimų darbų. Dailininkas tuomet žino, ko Galerija pageidauja ir pagal galimybes ar aplinkybes yra laisvas Galerijos norą patenkinti ar ne. Lietuvių Fondo premijuoti darbai, tačiau tampa Galerijos nuosavybė“.

Galerijos vadovybę sudaro du vienetai: Globos komitetas, kuris tvarko iždą bei turtą, ir direkcija, kuri prižiūri parodų eigą ir jas rengia. Šiuo metu galerijos globos komitetą sudaro kun. Jonas Borevičius, S.J., Jonas Jasaitis ir dail. Zita Sodeikienė. Galerijos direkciją sudaro dailininkai dr. Marija Gaižutienė, Petras Aleksa, Marija Ambrozaitienė, Janina Kinkienė ir Henrikas Blyskis. Parodos vyksta kartą į mėnesį nuo rugsėjo pradžios iki gegužės pabaigos. Per dvidešimt metų, tai didelė rolė suvaidinta lietuviškame gyvenime. Bet, anot dr. Gaižutienės, tai tik pradžia galimo Galerijos vaidmens lietuvių dailės gyvenime.

Galerija galėtų daug labiau domėtis jaunimas — ir kūrybos pusėj, ir mėgėjų pusėj — gi Galerija reprezentuoja ne lietuvių meno istoriją, o lietuvių meninį gyvenimą. Galerijai reikėtų stipresnio užnugario... Šiuo metu Galerija neturi narystės. Tėra tik lankytojų sąrašas, kuriame figūruoja ir labai uolių Galerijos bičiulių — bet rimtesnis užnugaris kol kas nesuorganizuotas. Čiurlionio Galerija galėtų veikti ne tik kaip kūrinių išsaugotoja, bet ir kaip lietuvių dailininkų reprezentatorė plačiame tarptautiniame dailės gyvenime... ir tam galėtų būti suorganizuotas vienetas.

Visa eilė pasišventusių lietuvių dailininkų ir rėmėjų savo dideliu rūpesčiu ir užsiangažavimu, einant įvairias Galerijos vadovybės pareigas, sukūrė šį kraitį Lietuvos laisvės dienai. Per antrą dvidešimtmetį Galerijai linkėtina savo veiklą plėsti ir tarptautinėje dailės arenoje.

Aldona Zailskaitė

DRABUŽNEŠYS

Linas Sidrys

Turiu gerą draugą — ateitininkas nuo mažens... kai kuriais atžvilgiais net pavyzdingas ateitininkas. Moka gerai su vyrais draugauti, su panelėm — vikriai pašokti. Jis gudrus studentas, tvirtas ir drūtas sportininkas. Jo gaurus pamatę, vyresni lietuviai su pasididžiavimu užsimindavo Lietuvos Didžiosios kunigaikštystės karžygių epochą, viltingai kalbėdavo apie Laisvosios Lietuvos ateitį.

Pagal naują madą, jis turistine kelione važiavo į dabartinę okupuotą Lietuvą. Kai kurie vyresnio amžiaus lietuviai tuo pasibaisėjo. „Jam ten gresia didelis pavojus“, — jie sakė. „Ten valdo bedieviai. Kur tik pasisuks, ras komunistų propagandą...“ Jie kraipė galvas: „Jis gali grįžti visai pasikeitęs žmogus!“

Įspėjimus išgirdęs, studentas su bendrakeleiviais nusijuokė. „Argi jie mano, kad aš minkštas molis, į kurį sovietų kirvis įspaus kūjaus ženklą? Aš gi ne kaimietis, o čikagietis! Aš tiek reklamų jau prisižiūrėjęs, kad jokia propaganda negali manęs paveikti.

Kas įvyko, jam atsiradus prie baisiosios Sovietų Sąjungos ribų? Ką muitininkai rado, atidarę jo lagaminus? Nieko ten neįvyko. Nieko ypatingo lagamine nerado. Amerikos lietuvis su rusais muitininkais elgėsi nepa-

prastai mandagiai. Su šeštadieninės mokyklos mokytojais niekad nėra buvęs toks mandagus ir nuolankus, kaip su šiais Sovietų imperijos atstovais. Jau iš anksto buvo trumpai apkirpęs savo imponuojančią geltoną barzdą, kurios nei tėvų dejavimai, nei pedagogų grasinimai anksčiau nepajėgė sutrumpinti nė centimetro. Kažkur pakelėj buvo numetęs jam įteiktą Naująjį Testamentą lietuvių kalba. Dvasinio turinio knygų, filosofinių knygų — iš viso, knygų — jo lagaminuose nebuvo. Jis visa tai darė, kad tik jo sargyba nesutrukdytų.

Muitinę sėkmingai praėjęs, studentas atsiduso ir linksmai nušluostė prakaitą nuo kaktos. Nebuvo ko ten bijoti, jis pagalvojo. Nei iš mano laikysenos, nei iš lagaminų nieks nebūtų įspėjęs, kad aš tikintis krikščionis. Tai lengva tuos kareivius apgauti! Tie senukai lietuviai turbūt mano, kad rusai moka žmonių širdis tikrinti ir mintis perskaityti einant per rubežių. Todėl jie nedrįsta važiuoti. Pajutę lietuviškos širdies dešimtmečių išlaikytą pyktį ir kerštо troškulį, rusai juos, be abejo, tuoj pat pastatytų prie sienos ir nušautų! Bet aš tuos rusus apgavau: štai kaip lengvai įšmugeliavau vyrų žurnalą švarko kišenėj!

Vilniaus aerodrome būrys žmonių laukė savo giminaičio. Kiekvienas tikėjosi, nors ir per trumpą laiką su juo gerai susipažinti nuoširdžiai pasikalbėti, jam atverti savo širdį. Tiek iškentėję tylumoj, jie norėjo būti išklausyti. Jie troško paguodos ir laukė padrąsinimo žodžių. Juk atvažiuoja lietuvis, išaugęs laisvame pasaulyje! Krikščionis tai taikos ir ramybės skleidėjas, kuris paremia savo brolius sunkios dvasinės kovos valandą. Tiek baisių metų čia išgyventa, tiek ašarų pralieta...

Viešbutyje jaunas amerikietis jiems į rankas įbruko kramtomos gumos ir vakarietiškų rūbų ir su jaunimu išspruko Lokio apžiūrėti. Sočiai prisivalgęs ir per daug konjako išgėręs, pradėjo draugams bėdoti apie Amerikos juodžius ir savo finansines problemas. Galų gale, prieš eidamas miegoti, pasiūlė parduoti vyrų žurnalą iš Amerikos pigiai!

* * *

Ateitininkų Šeimos Šventės iškilmių metu senukas jauną studentą patempė už rankovės ir nusivedė į nuošalų kampą. „Girdėjau, kad buvai Lietuvoje. Kaip ten buvo? Aš senas šachmatų mėgėjas, ir Sovietų Sąjungos ateistais šachmatininkais nepasitikiu. Visiem aišku, kad dialektinis materializmas Lietuvos katalikų nepajėgė palaužti. Ar gali būti, kad sovietai bando tikinčiųjų ryžtą palaužti naujom priemonėm? Bijau, kad netikėtas susidūrimas su Amerikos grubiais kapitalistiniais materialistais Lietuvos tikinčiuosius labai blogai nuteiks...“

„Čia ir yra problema, kad jūs, seniai, visko bijote, — nekantriai įsiterpė studentas. Bijojote net ir man leisti važiuoti. Aišku — lietuvių susipažinimas su mumis ir mūsų gyvenimu juos blogai nuteiks. Kitaip negali būti. Mes visko turime, o jie — nieko. Jie net pažaliavo iš pavydo, kai aš pradėjau pasakoti apie savo mašiną, stereo, ir atostogų keliones. Man net nesmagu pasidarė. Tačiau aš problemą išsprendžiau krikščioniškai. Nuo to laiko aš kalbėjau tik apie savo problemas, kad jie man per daug nepavydėtų. Man jų labai gaila buvo. Jie taip vargingai gyvena. Aš taip niekad nenorėčiau gyventi“.

„Ne, manęs nesupratai, — senukas aiškino. — Aš visai ką kitą noriu sužinoti. Tikras krikščionis kitam nepavydės. Kilnus žmogus savo kryžium džiaugiasi ir turtų ieško dvasiniam pasauly. Todėl man negaila, kad mano šeimos turtai pasiliko Lietuvoje ar kad lietuviai neturi daug materialinių gėrybių. Man rūpi, kad lietuviai siektų dvasinių turtų. Todėl man įdomu, ar turistai Vilniuje elgiasi pavyzdingai, ar kelia skandalą?

Studentas truputį paraudonavo. „Jūs į viską žiūrite, kaip į juodą arba baltą, — jis atsakė. Visokių žmonių yra. Aš negaliu atsakyti už kitų turistų elgesį. Ir, be to, man nusibodo vis girdėti kalbas apie Lietuvos katalikus, lyg jie visi būtų šventi. Jie manęs nenustebino. Aš sekmadienį ėjau į Mišias, ir bažnyčia atrodė panašiai kaip čia. Ji buvo pilna žmonių, ir nieks jų neareštavo. Matyt, sąlygos jau pasikeitė, kaip mum gidė aiškino“.

„Ar turėjai progą, su jaunimu apie tikėjimą pasikalbėti?“

„Jaunimas apie politiką ir religiją nenori kalbėti. Mes turime daug kitų temų. Tačiau man teko sužinoti, kad mano dvidešimt ketverių metų pusbrolis net nėra matęs Šv. Rašto! Kaip galima kalbėti apie dvasinius idealus arba ateitininkų principus su tokiais žmonėmis? Tegu jie pirma susidomi, tada aš su jais mielai pasikalbėsiu. Juk aš neseniai baigęs du teologijos kursus universitete ir daug ką apie krikščionybę galėčiau jiems išaiškinti“.

Studentas jau norėjo nutraukti šį pasikalbėjimą ir grįžti pas draugus. „Va, prieš man išvažiuojant, jūs nerimavot ir bijojot, kad grįšiu pasikeitęs žmogus. O štai nuvažiavau į Vilnių, daug ką pamačiau, daug ką patyriau ir grįžau visai nepasikeitęs. Tai matai! Koks buvau, toks esu ir toks ir pasiliksiu!“

atžalos

Kaip save atsinaujinti ir kaip kuopa gali padėti

Save atnaujinti, mano nuomone, žmogus turėtų atsisėsti ir gerai pasižiūrėti į save ir savo gyvenimą. Asmuo pats turi nusistatyti, ką jis tiki ir pagal tuos įsitikinimus savo gyvenimą tęsti. Žmogui reikia išrinkti savo blogas ypatybes ir jas pataisyti. Pataisęs blogas ypatybes, savo gyvenimą nukreips į gerą pusę.

Kuopa turėtų dažnai rengti susikaupimus ir užprašyti šv. Mišias su pamokslais, kurie būtų apie veiklą ir principų išlaikymą.

Vita Reinytė
Lipniūno Kuopa
Chicaga

Savęs atnaujinimui reikia siekti idealo „Visa atnaujinti Kristuje". Ne tiktai mokslu lavintis, įvairia literatūra, studijomis, diskusijomis, susikaupimais, bet ir beugdant krikščionišką dvasią savųjų tarpe ir plačiau.

Dievas sukūrė gyvenimą, o mes turime tuo gyvenimu — Jo šventa dovana — prasmingai

naudotis. Tik žmogus gali suvokti tikėjimą Dievu. Kiti gyvuliai to nepajėgia. Nebūkime gyvuliais, o naudokimės tuo, ką turime, aukime ir bręskime, besiekdami Jo.

Kristus mums parodė kelią, o mes turime juo sekti. Nelengvas jisai — vingiuotas. Ne kartą pargriūsim, bet jei tik atvertume akis, matytume, kad Kristus ten pat ranka siekia link mūsų mums padėti atsistot.

Pati kuopa daug dalykų daro mums padėt atsinaujinti. Yra rekolekcijų, diskusijų, studijų, net iškylų. Bet nieks negali priversti žmogų tikėt Dievą, o tik mes patys galime tai daryt. Susitikime su Kristumi net ir tik mūsų savų tarpe ir plėskime tą džiaugsmą kitiems!

Raminta Pemkutė
Lipniūno Kuopa
Chicaga

Moksleiviai kuria įvairiom priemonėm. Nuotrauką „Mergytės" sukūrė Daiva Grigaitytė, „Ateities" konkurso moksleivių grupėje 1977 m. laimėjusi pirmą vietą. „Prieplauka" ir „Laiptai" yra Linos Grigaitytės kūryba. 1977 m. „Ateities" konkurse ji laimėjo antrą vietą moksleivių grupėje.

Chicagos Lipniūno kuopos narės Vita Reinytė ir Raminta Pemkutė savo kūrybines pastangas palenkė svarstyboms apie atsinaujinimą ... o daugiausiai moksleivių kūrybos šiame numeryje pasirodo veiklos skyriuje — kuopų pranešimuose. — Red.

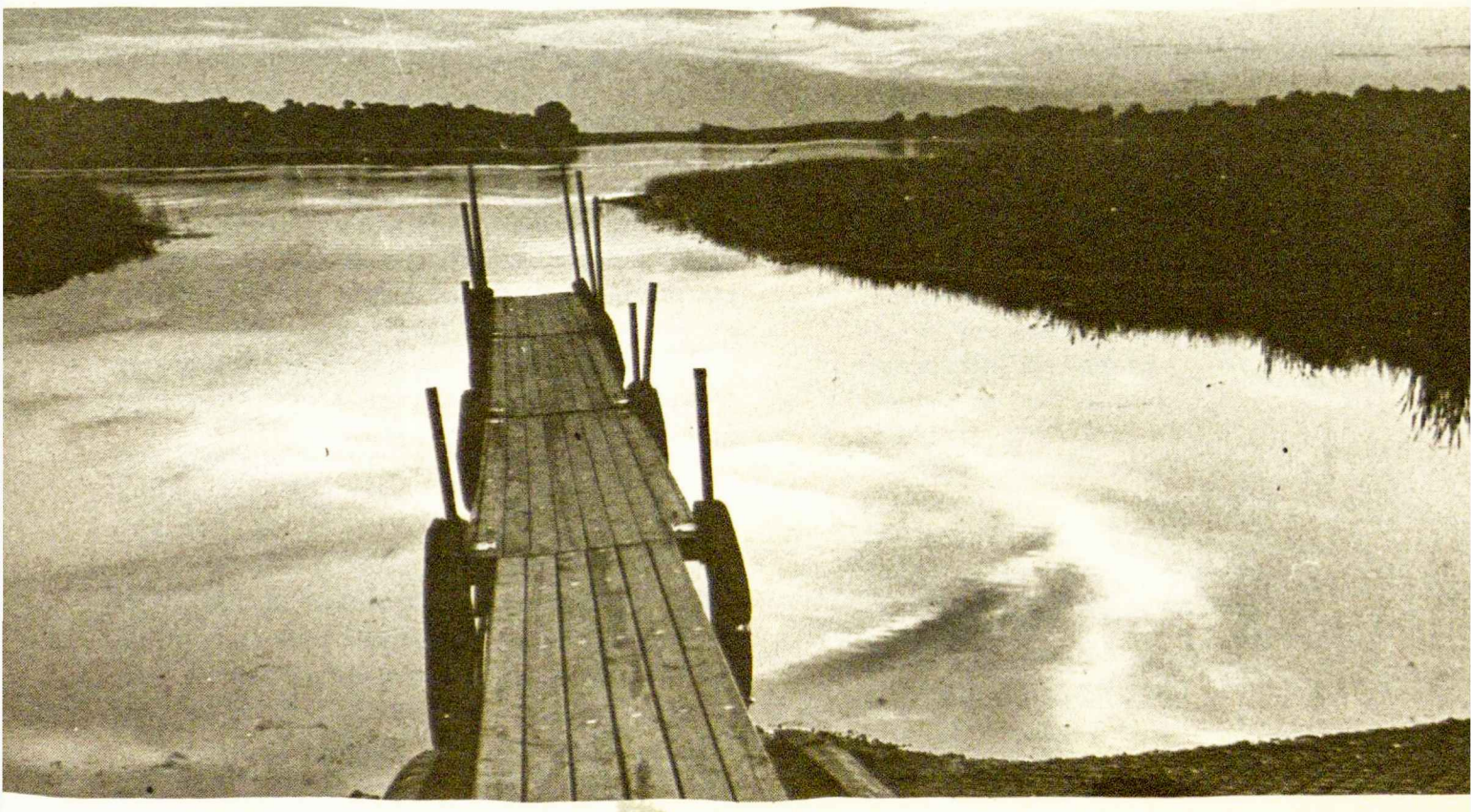

laiškai

Apie žygio aprašymus

Ačiū už *puikų* pabaltiečių žygio už žmogaus teises aprašymą! Tai, be abejo, išsamiausias ir tiksliausias žygio atpasakojimas, kuris betkur pasirodė. Ateities sausio numerį galime laikyti „oficialia" žygio istorija.

Norėčiau trumpai papildyti kun. K. Trimako aprašymą apie įvykius prie sovietų ambasados. Jis rašo: „Apie tą žygį mažai kas žinojo. Jis nebuvo viešai skelbtas, nes jam nebuvo leidimo iš valdžios; kiek žinoma, leidimas oficialioms demonstracijoms buvo duotas tik su sąlyga, kad kitų demonstracijų prie sovietų ambasados nebūtų ruošiama. Todėl oficialieji rengėjai jų nė negalėjo skelbti" (psl. 10).

Leidimas suruošti žygį prie Lincolno paminklo buvo duotas su ta sąlyga, kad neprasižengsime prieš tam tikras paminklo globėjų, t.y., National Park Service, nustatytas taisykles. Leidimas demonstruoti prie Lincolno paminklo nieko bendro neturėjo su leidimu ruošti eiseną į rusų ambasadą, nes pirmąjį tvarkė National Park Service, o antrąjį — Washingtono policija.

Žygio vykdomojo komiteto atstovas susisiekė su Washingtono policija ištirti galimybes demonstraciją ruošti prie ambasados. Leidimą, aišku, su tam tikrais apribojimais, būtume *be jokios problemos* gavę. Pridurtina, kad penktadienį prieš žygį du lietuviai jaunuoliai teisėtai stovėjo skersai gatvės nuo ambasados ir dalino literatūrą praeiviams apie įvyksiantį žygį.

Žygio vykdomasis komitetas liepos mėnesį Detroite, ilgai diskutavęs eisenos klausimą, vienbalsiai nutarė, kad demonstracija įvyks prie Lincolno paminklo be jokios eisenos. Pagrindinė tokio sprendimo priežastis buvo, kad eisena nepatrauks spaudos dėmesio. Ar mes klydome tokį sprendimą padarę? Nemanau. Pusmetį pagyvenęs Washingtone, patyriau, kad eisenos ir demonstracijos čia yra kasdieninis įvykis. Tai kodėl žygis į ambasadą patraukė spaudos dėmesį? Atsakymas aiškus: jis buvo nelegalus. Tas neteisėtas žygiavimas mums užtarnavo platesnį spaudos dėmesį, negu būtume susilaukę, jei po programos prie Lincolno paminklo visi būtų išsiskirstę į namus arba į viešbučius. Žygiui patekti į *pasaulinę* spaudą trūko to, kad koks susijaudinęs pabaltietis jaunuolis būtų plytą metęs pro ambasados langą...

Žygio vykdomasis komitetas nebuvo oficialiai painformuotas apie eiseną į ambasadą ir prie jo oficialiai neprisidėjo. Tačiau mes visi didžiavomės ta eisena, o ypač jos spontaniškumu. Tai mums įrodė, kad net ir jaunimui nevisada reikia viską „iš viršaus" diriguoti ir jam įsakyti.

Viktoras Nakas
(Pabaltiečių Demonstracijų už Žmogaus Teises Rengimo komiteto pirmininkas)

„Ateities" balandžio numeryje buvo atspausdinti žurnalo kongresinio numerio iššaukti pasisakymai apie IX Ateitininkų Kongresą. Čia spausdinami du vėliau atsiųsti laiškai.

Kongresas: Tik tuščias gestas ar vilties ženklas?

Kadangi buvau Kongreso rengimo komiteto narė ir paruošiamieji darbai buvo prasidėję prieš gerus metus, Kongresas beveik kasdien lūkuriavo pasąmonėje. Posėdžiuose pynėsi idėjos, po gabalėlį lipdėsi programa, ir po truputį manyje augo kažkokia nenuorama viltis, kad šis IX-tasis Ateitininkų Kongresas bus mums savotiškas atpirkimo ožys. Kad suėję kartu, gerų paskaitų prelegentų ir diskusijų pagalba, mes objektyviai išanalizuosim savo padėtį, išsijosim neigiamybes ir trūkumus ir užkrausim juos ant Kongreso kupros. Tikėjausi, kad Kongresas su tomis „nuodėmėmis" susidoros, pateikdamas konkrečius siūlymus ir gaires ateičiai. Ir visi išvyksim iš Kongreso, pasidalinę bėdomis bei rūpesčiais ir atsišviežinę naujomis galimybėmis.

Atrodė, kad visi reikalingi elementai sėkmingam Kongresui buvo parūpinti, bet, Kongresui praėjus, jutau ne tiek nusivylimą, kiek neaiškią tuštumą. Visko buvo, bet kažko trūko.

Mano įspūdžiui galimos priežastys: (1) Galbūt aš perdaug tikėjausi ir per lengvų atsakymų norėjau. (2) Buvau užimta pareigom, tai Kongreso programoj tik iš dalies dalyvavau ir netikslią nuomonę susidariau. (3) Prelegentai nevisada tiksliai laikėsi paskirtos temos. Tai reiškia, kad nors ant popieriaus suplanuota programa atrodė puiki ir sukėlė daug intereso bei vilčių, iš tikrųjų laukto tikslo nevisada atsiekė. (4) Dėl įvairių priežasčių diskusijom nebuvo laiko, taigi visa eilė prelegentų minčių ir dalyvių klausimų liko neišaiškintų. O diskusijų kaip tik daugiausia ir laukiau, nes jos kažkaip uždegančiai veikia, aktyviai įjungia didelį skaičių žmonių, ir gyvų minčių pasikeitimu kartais reikalas susikonkretina, ir randa-

mas tiesioginis pritaikymas ateitininko gyvenimui ir veiklai.

Kongreso įtaka mūsų draugovėje lig šiol nepasirodė. Į susirinkimus neateina daugiau studentų, mūsų veikla ir nuotaika mažai kuo skiriasi nuo pereitų metų, nesam paskyrę susirinkimo ar kokios kitos progos išdiskutuoti Kongreso siekimų ir trūkumų, nesam įjungę Kongreso nutarimų į savo užsibrėžtus darbus.

Gan negatyviai skamba... lyg Kongresas būtų buvęs tik tuščias gestas.... Bet iš tikrųjų Kongresas buvo mums vilties ženklas, nes parodė, kad nors pavieniai nariai ar skyriai gal šlubuoja, pati organizacija gyvuoja ir rūpinasi aktualiais dabarties klausimais.

Dabar tik lieka kiekvienam iš mūsų pasinaudoti Kongreso duotu impulsu — nelaukti parengtų atsakymų (kaip tų pasakos „keptų karvelių"), mažiau verkšlenti, daugiau imtis iniciatyvos, eiti ir dirbti.

Ona Kliorytė

Jaunimo programa Kongrese: prašauta pro šalį.

Tai kas, kad moksleiviai įsitraukė į diskusijas ir aktyviai dalyvavo. Bet argi jau taip aktualu buvo kongrese kalbėti ir diskutuoti, kaip reikėtų gilintis į lietuvių literatūrą ir istoriją, kur prasideda tautos istorija, kokie ryšiai tarp literatūros, kultūros, istorijos, arba kad susirinkimuose reikia diskutuoti apie savo kūrybinius bandymus ir kad naudinga versti iš lietuvių kalbos į anglų, ir atvirkščiai? Atrodo, kad tai buvo ne moksleivių jubiliejinio kongreso sesija, bet kultūros, istorijos ir literatūros pamoka kurį nors šeštadienį lituanistinėje mokykloje, daugiau nieko. O juk buvo tokia dėkinga proga, vadovaujantis šūkiu „Liudikime Kristų ir savąją tautą", padiskutuoti, kaip tokio paties amžiaus moksleiviai Lietuvoje liudija Kristų, kokį pasiaukojimą jie parodo tai darydami tokiose sunkiose sąlygose, kiek didvyriškumo ten reikia Kristų liudyti ir kiek to didvyriškumo parodo mūsų moksleiviai, kai čia reikia atlikti savo religines ar organizacines pareigas ir panašiai. Šitos progos kongreso metu neišnaudojus, buvo, bent mano manymu, prašauta pro šalį.

Tas pats buvo ir studentų sesijoj. Iš aprašymo matyti, kad ir studentai girdėjo ne apie tai, kaip liudyti Kristų ir savąją tautą, bet apie kultūrą, meną antropologiją. Paskaitoj randama net kontroversiškų minčių, pvz., kad ateitininkai neturi uždavinio į kūrybą įvesti krikščionybės, nes 'kūrinys su uždaviniu yra ne kūryba' ". Bet argi tai tiesa?

Toliau prelegentės pasakyta: „*Nesirūpinkite ateitimi* (mano pabr.), nes apie ateitį mes galim spręsti tik tada, kai ji yra tapus praeitim, o praeitis ir ateitis yra daroma dabar". Čia lyg atrodo kažkas ne taip, kaip reikia, ir gana. Kitaip sakant, man rodos, kad ir čia buvo galima, ir ne tik galima bet reikėjo pasvarstyti ką nors labiau susijusio su šūkiu „Liudykime Kristų ir savąją tautą", prisimenant ir sugretinant ką nors iš savos tautos jaunimo veiklos su mūsų jaunimo veikla, ką nors konkretesnio ir gyvesnio. Visus šituos dalykus, kurie buvo svarstomi kongrese, galima buvo pasvarstyti kitur: sueigose, kursuose, stovyklose. Aš nenoriu būti visai negatyvus ir teigti, kad šie dalykai, svarstyti kongrese yra visai nesvarbūs. Svarbūs, tik gal ne vietoj ir ne laiku.

Antanas Masionis

Ateitis, 1978 m. sausio mėn. Nr. 1. Nuotraukomis ir tekstu daugiausia dėmesio skirta jaunimo demonstracijoms Washingtone. Tai bus bene aplamai mūsų spaudoje geriausiai paruošti šio įvykio aprašymai ir jų vizualiniai įforminimai puslapiuose.

Draugo kultūr. priedas, vasario 11

Su malonumu ir susidomėjimu perskaičiau Jūsų redaguojamą Ateities žurnalo sausio numerį. Jis, kaip visada, „jaunatviškas" — gyvas, įvairus ir įdomus, bet man itin krito akysna Jūsų parašytas reportažas apie Washingtone įvykusias jaunimo demonstracijas. Reportažas parašytas gyvai, išsamiai ir iš tikrųjų duoda pilną tų įvykių vaizdą.

Vytautas Alantas, Detroitas, JAV

„Ateities" žurnalas apie Ateitininkų Kongresą

Apie *Ateities* 9-10 nr. pasakysiu tik, kad buvo labai gerai suredaguotas; su dideliu malonumu skaičiau, su pasigerėjimu pastebėjau, jog buvo nebijota programos ar jos dalyvių trūkumus iškelti.

Ona Kliorytė
South Euclid, Ohio, JAV

Labai gražus ir turiningas kongresinis *Ateities* numeris. Labai gerai, kad jau jubiliejiniame numeryje, aprašant kokią paskaitą ar pranešimą, davėte ir trumpą įvertinimą, teigiamą ar nepakankamai palankų. Savikritika visuomet sveikas dalykas.

Antanas Masionis
Elmwood Park, N.J., JAV

veikla

MAS KUOPŲ PRANEŠIMAI

JAV ir Kanados moksleivių kuopų pranešimai, daryti Moksleivių Ateitininkų Sąjungos suvažiavime 1977 m. gruodžio 31 d. Dainavos stovyklavietėje, Manchester, Michigan.

VYSK. M. VALANČIAUS KUOPA
Cicero, Ill.

Cicero Vysk. Motiejaus Valančiaus moksleivių ateitininkų kuopoje yra arti 40 narių: 13 jaunučių, 10 jaunių ir 15 moksleivių. Kuopos globėja yra Aldona Prapuolenytė. Jaunučius globoja Vida Naujalytė; jai padeda Rūta Norkutė. Jaunius globoja Roma Olšauskaitė; jai padeda Jūratė Arštikytė. Moksleivius globoja Aldona Prapuolenytė ir stud. Arvydas Žygas.

Kuopos valdybą sudaro Vida Kuprytė — pirmininkė, Edvardas Šulaitis — vicepirmininkas, Vytas Mickus — iždininkas, Vitas Laniauskas — korespondentas, Viktoras Radvilas — sekretorius, Rūta Končiūtė ir Laima Šulaitytė — valdybos narės. Kuopos iždė yra daugiau kaip 700 dolerių.

1977 metų veikla buvo labai gyva. Nuo sausio iki gegužės pabaigos įvyko aštuoni susirinkimai, tema Kristus mūsų gyvenime, bažnyčioje ir pasaulyje. Vasario mėnesį sukako mūsų kuopai 25 metų veikimo sukaktis. Šventėm šį įvykį per metinę šventę. Kun. Petras Patlaba, buvęs kuopos dvasios vadas, kartu su kun. Kęstučiu Trimaku atnašavo ypatingas šv. Mišias. Agapės metu kuopos nariai suvaidino Aloyzo Barono parašytą vaidinimėlį. Šio metu buvo išstatyta vaizdinė kuopos istorija iš surinktų nuotraukų iš kiekvienų veiklos metų. Taip pat išėjo aštuntą kartą „Aštuntoji Diena", kuopos laikraštėlis.

Balandžio pradžioje įvyko tradicinis Pavasario Vakaras. Šalia įdomios kultūrinės programos, kuopos nariai su Arvydo Žygo globa pastatė „Grybų operą".

Prieš vasaros atostogas, turėjome išvyką į Argonne Parką, kur smagiai užbaigėm veiklos metus.

Šį rudenį pradėjom naujus veiklos metus. Šių mokslo metų tema yra „Liudykime Kristų ir savąją tautą". Turėjome tris susirinkimus. Pirmame kalbėjo MAS CV pirm. Saulius Čyvas, antrame Arvydas Žygas ir trečiame kun. Trimakas, „Ateities" redaktorius.

Vieną sekmadienį vietoje susirinkimo dalyvavome savo parapijos suruoštoj paskaitoj ir filme apie charizmatinį judėjimą.

Gruodžio pradžioje įvyko adventinis susikaupimas. Buvo ypatingos šv. Mišios, kurias atnašavo kun. Trimakas.

Turbūt didžiausias mūsų šių metų atsiekimas yra spaudos vajus. Ėjome iš namų į namus, platindami „Ateitį" ir kitą katalikišką lietuvišką spaudą. Surinkom 500 dolerių.

Po kursų žadam dar sparčiau veikti. Planuojam aplankyti senelių prieglaudą su įdomia programėle, žadam pastatyti vaidinimą ar surengti tautosakos vakarą. Žinoma, suruošim metinę šventę, pavasario vakarą ir išleisim dar vieną „Aštuntosios Dienos" numerį. Planuojam suruošti ir savaitgalines rekolekcijas.

Žinoma, beveikdami sutinkam įvairių kliūčių: kai kada tarp narių pasirodo entuziazmo stoka. Aišku, kai mažėja narių skaičius, tai ir veikla darosi vis daugiau ribota. Bet mūsų didžiausias rūpestis šiuo laiku yra, kad globėja A. Prapuolenytė žada su Naujais Metais atsistatydinti iš savo pareigų.

Tokia mūsų veikla. Tikimės, kad 1978 metais, kupini entuziazmo, dirbsime toliau, įgyvendindami ateitininkų šūkų, „Visa atnaujinti Kristuje".

Vida Kuprytė

KUN. ALF. LIPNIŪNO KUOPA
Chicago, Ill.

Kunigo Alfonso Lipniūno Kuopa yra jau aktyviai pradėjusi veiklą, turėdama savo sąraše 45 narius. Kuopa susirenka maždaug kas trečią savaitgalį Jaunimo Centre arba narių namuose. Kuopos valdybą sudaro: Arūnas Pemkus — pirmininkas, Rasa Narutytė — vicepirmininkė, Lidija Dudėnaitė — sekretorė, Edmundas Saliklis — iždininkas, Dalia Musonytė — korespondentė ir Dalia Garūnaitė — laikraštėlio globėja. Kuopos dvasios vadai yra kun. Jurgis Šarauskas ir kun. Antanas Saulaitis, S.J.

Šių metų tema yra „Ateitininkijos istorija ir jos atsiekimai". Šįmet buvo jau trys susirinkimai: pirmasis buvo susiorganizavimui ir valdybos bei MAS-CV pirmininko S. Čyvo pristatymui; kitame, po šv. Mišių, susipažinome su kun. Lipniūno gyvenimu ir darbais, D. Garūnaitės paskaita; paskutiniame ruošėmės programai Ateitininkų Kūčioms. Kuopos nariai gerai pasirodė, paruošdami vaidinimėlį programai per Ateitininkų Kūčias, kurios buvo gruodžio 16 d. Jaunimo Centre.

Per ateinančius kelis mėnesius, bus skaitomos pačios metų temos paskaitos. Taip pat planuojame kuopos vakarą vasario mėn. pradžioje, susikaupimo dieną, slidinėjimo ir čiuožimo iškylas. Kuopos laikraštėlis išeis pavasarį.

Į Žiemos Kursus iš kun. Lipniūno Kuopos atvyko 18 narių.

Arūnas Pemkus

MAIRONIO KUOPA
Cleveland, Ohio

Kuopos sąrašuose yra 25 nariai. Valdyba susideda iš Jono Alšėno, Rūtos Staniškytės, Pauliaus Staniškio, Kristinos Kuprevičiūtės, Lidijos Balčiūnaitės ir Ritos Kazlauskaitės. Kuopa neturi globėjo. Metinė tema yra „Mūsų Pasaulėžiūra". Šalia darbo Kongreso rengimui, turėjome keturis susirinkimus kas tris savaites. Surengėme Kristaus Karaliaus šventę. Turėjome iškylą į „Godspell". Dalyvavome Clevelando ateitininkų surengtame Literatūros vakare, kurį suorganizavo Bindokienė ir Žmuidzinienė, ir turėjome Studijų Dienas.

Jonas Alšėnas

KARALIAUS MINDAUGO KUOPA
Detroit, Mich.

Detroito Mindaugo moksleivių ateitininkų kuopą sudaro 18 narių. Mūsų kuopos globėja yra Lilė Gražulienė. Po šių metų vasaros buvo išrinkta nauja valdyba: socialinių reikalų vedėja Ramunė Duobaitė, laikraštėlio redaktorės Alma Lelytė ir Živilė Idzelytė, sekretorė Rasa Veselkaitė, iždininkas Algis Petrulis, vicepirmininkas Gintas Zaranka, pirmininkas Vidas Neverauskas ir dvasios vadas kun. A. Babonas.

Turėjom keturis susirinkimus: pirmasis buvo Dainavoj, kuriame buvo išrinkta nauja valdyba. Antrasis buvo pas Neverauskus. Diskutavom V. Nako straipsnį „Ateityje". Taip pat padiskutavome metinę temą, metinę veiklą ir metinius projektus. Susirinkime buvo planuojama arbatėlė.

Mūsų parengimas buvo mūsų surengta arbatėlė jaunučiams, jauniams, moksleiviams, studentams bei sendraugiams. Arbatėlė įvyko spalio 15 d.

Tretysis susirinkimas įvyko Dievo Apvaizdos parapijoj. Susirinkimas buvo specialiai sušauktas MAS CV pirmininko, Sauliaus Čyvo, atvykimo proga. Nors susirinko tik keturi nariai, buvo daug padiskutuota. Apsvarstėm „Kalakursus" ir Žiemos Kursus. Taip pat turėjome „užsidegusias" diskusijas apie Washingtono demonstraciją, lietuvybės išlaikymo reikalą ir ateitininkų misiją.

Ketvirtasis susirinkimas įvyko pas Idzelius gruodžio 11 d. Buvo diskutuojamos ateinančios Detroito ir Clevelando Studijų Dienos. Alma Lelytė ir Rasa Veselkaitė papasakojo apie „Kalakursus" ir apibūdino paskaitas.

Šiais metais taip pat surengėm Rekolekcijas visam Detroito jaunimui Dainavoje lapkričio 12-14 d. Atvyko Ses. Ignė su kun. Bacevičium ir kun. Saulaičiu. Rekolekcijos pavyko labai gerai ir sklandžiai. Atvyko į jas 25 detroitiečiai.

Ateitininkai taip pat tvarko knygyną Dievo Apvaizdos parapijoj.

ALEKSANDRO STULGINSKIO KUOPA
Chicagos priemiesčiai

Pereitais metais netoli Lemonto buvo Prano Dovydaičio Kuopa. Turėjom daug problemų, dėl to mūsų veikla buvo nekokia. Neseniai įvyko daug pasikeitimų. Kuopoj trūko entuziazmo ir kažko kito. Kuopa beveik iširo. Šių mokslo metų pradžioj Chicagos priemiesčiuose įsikūrė nauja moksleivių ateitininkų kuopa. Parinkom naują Kuopos vardą — Aleksandro Stulginskio. Kuopoj turime dabar 20 naujų narių, kurie veikia darbščiai ir entuziastiškai. Mūsų valdybą sudaro pirmininkė Rima Žukauskaitė, sekretorė Rasa Kamantaitė ir iždininkė Daiva Kamantaitė. Turime du gerus globėjus, o dvasios vadu sutiko būti kun. Saulaitis.

Esame turėję jau keletą susirinkimų. Susirinkimuose turime gerus studentų kalbėtojus, mąstome klausimus ir planuojam iškylas. Mes neturime tikros metinės temos, bet susirinkimai apima įvairias temas. Manome, kad taip darant bus daugiau įvairumo.

Šiais metais kuopoje planuojam turėti rekolekcijas, iškylas su kitomis Chicagos ir Cicero kuopomis. Tikimės, kad šie naujieji metai mums gerai pasiseks ir prašytumėm jūsų kuopų ir Centro Valdybos pagalbos. Prašome Centro Valdybos mums atsiųsti aplinkraščius ir mus aplankyti, nes iki šiol niekas nesat aplankę. O su kitomis kuopomis norėtumėm susirašinėti ir sužinoti apie jų veiklą ir t.t.

Rasa Kamantaitė

VYT. MAČERNIO KUOPA
Los Angeles, Calif.

Kadangi mes taip toli gyvenam nuo ateitininkijos centrų, sunku palaikyti gerą kontaktą su kitomis kuopomis. Bet vis dėlto Los

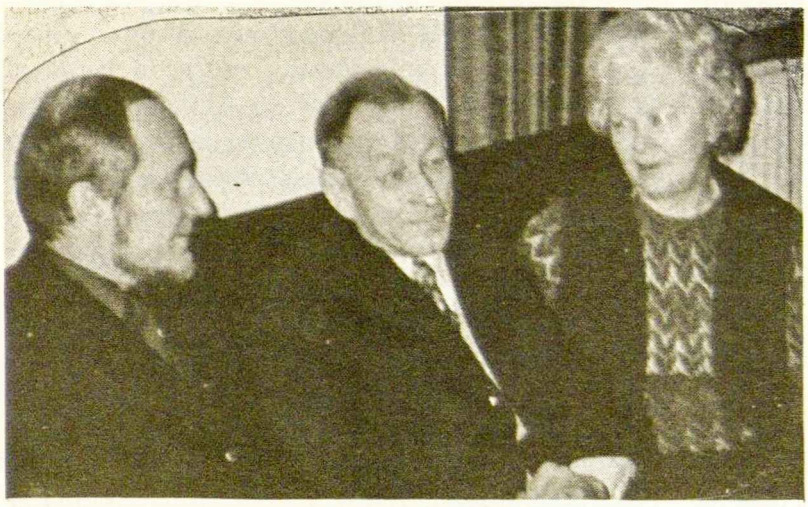

Prof. dr. Antaną Maceiną
70 m. sukaktuvių proga sveikina
V. Čeginskas ir A. Grinienė.

Angeles kuopa didėja nariais ir veikla. Šiais metais kuopoje yra 35 nariai. Pirmininkė yra Angelė Mičiulytė, vicepirmininkas Gintaras Grušas, sekretorė Rita Bureikaitė, iždininkas Linas Polikaitis ir korespondentės Renata Nelsaitė ir Bitutė Tratmanaitė.

Šių metų veikla yra labai gera. Mūsų metinė tema yra religija. Iki šiol turėjome keturis susirinkimus. Taip pat, kaip kuopa, suruošėme ateitininkų gegužinę, pirmas Los Angeles Jaunimo Mišias, Moksleivių Kūčias ir suruošėme Kalėdinių kortelių spausdinimą ir pardavimą. Be to, suruošėme vasaros stovyklą. Planavome turėti Žiemos Kursus, bet neradome vadovo, tai ta idėja neišsipildė.

Turėjome problemų rasti globėją, kai Linas Kojelis išvyko studijuoti, tačiau šiais metais Marija Sandanavičiūtė sutiko būti globėja. Kita problema buvo bendras susisiekimas su kitomis kuopomis ir ypatingai su Centro valdyba. Tikiuosi, kad šiais metais Centro Valdyba mūsų nepamiršo ir mum dažniau aplinkraščius ir kitas žinias atsiųs.

Norime, kad ryšys tarp kuopų pagerėtų ateinančiais metais.

Audrė Nelsaitė

PRANO DOVYDAIČIO KUOPA
Montreal, Que.

Sausio mėnesį pradėjome veiklą su dešimčia narių. Po vasaros, penki perėjo į studentus; atėjo keturi jaunučiai. Dabar mūsų kuopa turi devynis narius.

Per metus turėjome keturis susirinkimus, rekolekcijas, ir susikaupimo valandėlę.

Per pirmą susirinkimą buvo pranešimas apie Žiemos kursus. Prieš Velykas Ses. Onutė Mikailaitė pravedė rekolekcijas. Per trečią susirinkimą išsirinkome naują valdybą: pirmininkė Rima Jurkutė, vicepirmininkas ir iždininkas Danielius Mališka ir sekretorė Irena Adamonytė. Tame pačiame susirinkime nutarėme, kur bus iškyla.

Vasaros pradžioje jaunučiai, moksleiviai, studentai ir sendraugiai su svečiais susirinko Quebec, Laurentian kalnuose. Ten vaikščiojome po kalnus ir plaukėme laivu.

Mūsų globėja, seselė Paulė, šią vasarą buvo iškelta į Torontą. Kitos globėjos dar neturime. Dvasios vadas tebėra kun. Kubilius.

Per šiuos mokslo metus turėjom vieną susirinkimą. Nutarėme ateinančių metų veiklą, būtent: Susikaupimo valandėlė prieš Kalėdas, išleisti laikraštėlį ir turėti Metinę Šventę. Taip pat, Montrealio ateitininkai kviečia mergaičių chorą „Neriją“ iš Clevelando.

Per Kristaus Karaliaus šventę ėjome su vėliava į Mišias.

Po vienuoliktos valandos šv. Mišių, gruodžio 11 d., įvyko mūsų susikaupimo valandėlė, Ses. Onutė ją pravedė, rodydama skaidrių iš Šventosios Žemės su pritaikytom giesmėm ir paaiškinimais.

Kuopos didžiausia problema yra, kad dauguma narių nesidomi veikla.

Tikimės, kad šiais metais būsim veiklesni.

Paulius Mališka

MIŠKO BROLIŲ KUOPA
Rochester, N.Y.

Šiais metais, Rochesterio Miško Brolių moksleivių ateitininkų kuopą sudaro penki nariai. Valdyba yra sekanti: pirmininkė Vilija Dėdinaitė, vicepirmininkas Paulius Klimas, iždininkė Antanina Žmuidzinaitė, sekretorė Rasa Krokytė ir globėjas dr. Jonas Dėdinas.

Praėjusiais metais (nuo sausio iki birželio mėnesių) mes sušaukėm kelis susirinkimus, kuriuose mes susipažinom su ateitininkų istorija bei ideologija ir su kitom religijom ir pažiūrom.

Per Velykas mes suruošėm susikaupimo

vakarą, kuris susidarė iš šv. Mišių, neformalaus pašnekesio su kunigu ir susitelkimo.

Per vasarą suruošėm jaunimo koncertą ir šokius. Edis Purkys atvažiavo iš Toronto ir atliko programą savo parašytom dainom.

Šiais metais turėjom vieną susirinkimą pradžioj metų aptarti šių metų veiklos tikslus. Siuntėm atstovus į Philadelfijos metinę šventę ir Žiemos Kursus. Mūsų kuopoje yra viena pagrindinė problema, iš kurios kyla kitos paviršutiniškos problemos. Reikia prisipažinti, kad ypatingai sunku pritaikyti veiklos programą penkiems žmonėms. Kažkaip nejauku kviesti paskaitininką ar ruošti Mišias tik penkiem žmonėm, ypač kai šimtu nuošimčiu dalyvavimas nėra garantuotas.

Mūsų kuopa yra labai pasiryžusi veikti gerai, kaip ir kitos didesnės kuopos, bet tas pasiryžimas kartais lyg žlunga dėl gilesnio ateitininkiškos idelogijos pagrindo stokos.

Atsižvelgus į kuopos padėtį, nusprendėm pasirinkti programą, kurią galėtumėm pritaikyti savo kuopai. Mūsų tikslai yra: daugiau sužinoti apie ateitininkų ideologiją ir kultūriškai pasireikšti. Mes atgaivinom moksleivių ateitininkų globojamą dramos sambūrį ir, pasikveitę kelis asmenis iš kitų organizacijų, pradėjom statyti vaidinimą, kurio premjera įvyks per mūsų metinę šventę balandžio mėnesį.

Vilija Dėdinaitė

TORONTO MOKSLEIVIŲ KUOPA
Pirmasis veiklos pusmetis

Toronto moksleivių veikla vėl sujudo 1977 m. rugsėjo 11 d., kai visų trijų sąjungų Toronto ateitininkai kartu organizuotai dalyvavo šv. Mišiose. Agapė įvyko Prisikėlimo parapijos parodų salėje. P. Gustainienė, veiklos koordinacinio komiteto pirmininkė, pasveikino visus po vasaros susirinkusius. Buvo keletas pranešimų ir įspūdžių pasidalinimų iš neseniai įvykusio Kongreso, ir visi buvo stipriai paskatinti vėl pilnomis jėgomis įsijungti į veiklą. Vaišių metu susižinojom naujosios moksleivių valdybos sudėtį: pirmininkė Rūta Girdauskaitė, vicepirmininkė Aldona Biretaitė, iždininkas Morkus Sungaila, socialinių reikalų vedėja Daiva Kolyčiūtė, sekretorius Laimis Andriulis ir korespondentė Giedrė Čepaitytė. Dvasios vadu sutiko būti tėvas Antanas Prakapas, o globėjomis Rūta Čepaitytė ir Ramunė Stravinskaitė.

Pirmasis susirinkimas įvyko kitą savaitgalį, kad neįvyktų tą patį savaitgalį, kaip pabaltiečių žygis Washingtone. Buvo susirinkime veikla tik aplamai apibrėžta, ir, žinoma, pamatėm senų ir naujų veidų. Moksleivių skaičius šiemet nemažas. Sąrašuose yra apie 40 narių, bet dar kol kas neįvyko stebuklas, kad susirinkimuose sulauktume tiek narių.

Ligi šiol veikla stipri. Po pirmo susirinkimo buvo suplanuota iškyla į Wasagos stovyklavietę, bet kadangi lijo, ji buvo atšaukta, ir moksleiviai išėjo į kiną. Spalio 22 d. turėjome mašinų plovimą iždui padidinti, o tą vakarą įvyko tradicinis tėvų komiteto rengiamas Havajų vakaras. Abu sėkmingai praėjo. Sekančią dieną, vietoj susirinkimo, nemažas moksleivių skaičius dalyvavo prof. Prano Dovydaičio monografijos sutiktuvėse, kurias Toronto sendraugiai surengė visai Toronto visuomenei. Kalbėjo pats monografijos autorius dr. J. Girnius, ir, knygą perskaitę, mintimis pasidalino ateitininkė studentė Rūta Vaškevičiūtė ir Kęstutis Sušinskas. Užbaigiant, visus palinksmino Chicagos „Trikampis“, kuris, pirmą kartą atvykęs į Torontą, paliko gerą įspūdį. Po supažindinimo su monografija, kas iš mūsų nebuvome suspėję anksčiau to padaryti dabar ėjome apžiūrėti tą savaitgalį vykstančios Danguolės parodos.

Lapkričio 6 d. susirinko gausiai ateitininkų. Rašėme laiškus į didžiuosius Toronto laikraščius dėl neseniai išspausdintos žinutės apie lietuvių triukšmavimą Vilniuje per ir po futbolo rungtynių. Laiškuose iškėlėme daugiau žinių apie lietuvius ir dėkojome laikraščiams už šią informaciją, prašydami, kad ir toliau pranešinėtų panašius įvykius, ateityje jiems duodant pirmenybę. Keli mūsų laiškai buvo išspausdinti laikraščiuose.

Jau orui gerokai atšalus, turėjome žygį *Ateičiai* ir, žygiuodami per High Park, surinkome nemažai aukų jai paremti.

Gruodžio 2-4 dienomis įvyko moksleivių ateitininkų suruoštos rekolekcijos Sharon, Ont. Nors rekolekcijas ruošė ateitininkai, jos buvo atdaros visam moksleivių amžiaus jaunimui, taigi dalyvavo ir skautai ir visai organizacijom nepriklausantieji. Programą paruošė ir jai vadovavo kun. Antanas Saulaitis ir seselė Ignė.

Porą savaičių prieš Kalėdas visų trijų sąjungų Toronto ateitininkai vėl susibūrė bendroms Kūčioms, kurios dabar jau yra tradicinės.

Žiemos Kursuose Dainavoje iš Toronto dalyvavo penki moksleiviai. Nors veikla vyksta neblogai, grįžusieji nariai buvo pasiryžę dar sustiprinti veiklą ir perduoti kitiems tos dvasios ir žinių, kurių jie parsivežė iš kursų.

Savaitgalį po kursų įvyko susirinkimas. Po trumpo bendro pranešimo apie kursus matėme filmą „A Time To Die". Jis sukėlė įdomių minčių ir jausmų, kuriais pasidalinome, o vėliau bandėme surašyti kuopos laikraštėliui.

Sausio 21 d. vėl susiėjome. Trumpai buvo kalbėta apie Žiemos kursų temą, akciologiją, paaiškinta, kas tai tikrai yra ir kodėl ji taip svarbi. Sekė gyvos diskusijos. Atsikvėpdami pažaidėm „Koks prots" ir pasivaišinom.

Norėdami turėti naudingą susirinkimą gavėnios metu, vasario 18 d. suorganizavome susikaupimo popietę. Tėvui Antanui susirgus, seselė Ignė vadovavo susiėjimui. Nors žmonių buvo nedaug, susikaupimas gerai praėjo.

Mūsų šių metų tema yra „Džiaukimės gyvenimu!". Taigi Toronto moksleivių kuopa stengiasi kiek tik gali veikti, judėti ir džiaugtis gyvenimu.

Korespondentė

LOS ANGELES MAČERNIO KUOPA

Los Angeles Vytauto Mačernio moksleivių ateitininkų kuopos pirmas susirinkimas įvyko 1977 metais spalio 9 dieną pas Raulinaičius.

Susirinkimą pradėjome malda, ypačiai minint arkivyskupą Matulaitį. Po to pranešimai.

Angelė Mičiulytė, pirmininkė, pranešė, kad lapkričio mėnesį įvyks ateitininkų gegužinė Freemont parke po sumos. Taip pat paskaitė pakvietimą į Philadelphijos kuopos metinę šventę. Buvo pranešta, kad bus jaunimo šv. Mišios gruodžio 18 dieną Šv. Kazimiero bažnyčioje.

Linas Polikaitis, iždininkas, ragino visus narius susimokėti mokestį; taip pat iškėlė keletą idėjų, kaip surinkti daugiau pinigų.

Gintaras Grušas kalbėjo apie įvykius ir nutarimus Ateitininkų IX kongrese, Clevelande.

Susirinkimą baigėme giesme.

* * *

Antrasis metų susirinkimas įvyko 1977 m. gruodžio 4 dieną Polikaičių namuose.

Milda Tomkutė su visais susirinkusiais sukalbėjo maldą.

Buvo pranešta, kad seselė Ignė iš Putnamo negalės atvykti į Los Angeles vadovauti žiemos kursams. Pirmininkė kalbėjo apie kalėdinių kortelių idėjas ir komiteto veiklą. Supažindino mus su dr. Grigu Valančium. Jis kalbėjo apie arkiv. Matulaitį ir jo kanonizaciją. Po to dr. Valančius vadovavo diskusijoms apie religiją ir pasišventimą pagal arkiv. Matulaitį.

Susirinkimą baigėme giesme.

* * *

Kūčios įvyko 1977 m. gruodžio 18 dieną pas Brinkienę. Moksleiviai dalyvavo, ir studentai buvo kviečiami. Nariai atnešė įvairių kalėdinių valgių. Įvyko dovanėlių pasidalinimas. Po dovanėlių pasidalinimo sekė įvairūs žaidimai.

Renata Nelsaitė

Trečiasis metų susirinkimas įvyko 1978 metais vasario 5 dieną pas p. Polikaičius.

Susirinkimą pradėjome malda, minint arkiv. Matulaitį ir pasiruošimą Gavėniai.

Pirmininkė Angelė Mičiulytė pasveikino Arnoldą ir Renatą Kungius — naujai atsikėlusius iš San Francisco čia apsigyventi. Ji perskaitė MAS centro valdybos kalėdinį sveikinimą ir taip pat padėkojo visiems, kurie dalyvavo Jaunimo mišiose ir Rekolekcijų savaitgalyje. Kalėdinių kortelių pavyzdys buvo išspausdintas gruodžio 24 dieną su menininkų vardais „Draugo" laikraštyje. Linas Polikaitis, iždininkas, vėl paragino narius, kurie neužsimokėję mokestį, užsimokėti. Ponia Brinkienė pasiūlė, kad moksleiviai gali pasinaudoti jos viešnagę Pavasario šokiams.

Sekant pranešimus, Marytė Sandanavičiūtė ir Vytas Bandžiulis, vadovavo pokalbiui apie „Pagrindines Pasaulio Religijas".

Baigėme susirinkimą susikaupimo minute.

Renata Nelsaitė

DAUMANTO JAUNUČIŲ KUOPA

Lipome į kalną,
Slydome žemyn,
Mūsų naujos kelnės
Ėjo vis plikyn.

Sausio 29-tą dieną partizano Daumanto jaunučių kuopa (Northbrook, Ill.) nutarė turėti šaltos žiemos čiuožimo bei nuo kalno slidinėjimo iškylą. Važiavo visi, mokantys ir nemokantys. Iškyla vyko Cenntenial Park, Highland, Illinois.

Išsinuomojome net savo salę čiuožimui. Po čiuožimo buvo sutarta eiti rogutėmis čiuožinėti nuo šalia esančio kalno. Ant kalno galėjai išsinuomoti specialiais dideles roges (tobaggon). Tuomet tom rogėm lėkėm specialiom tam paruoštom vagom žemyn.

Arba galėjom išsinuomoti sunkvežimio rato kamerą.

Po to važiavome į itališką restoraną picos

valgyti. Ten gavome savo kambarį, kur galėjom laisvai jaustis. Iš tikrųjų laikas buvo labai smagiai praleistas.

Daiva Grigaitytė

STUDENTŲ DRAUGOVIŲ VEIKLA

CHICAGOS draugovė pasižymi ne tiktai didžiausiu skaičiumi, bet ir įvairiausia veikla. Draugovė yra sušaukusi tris susirinkimus: (1) diskusijos apie ateitininkų Kongresą, (2) „fuksų" vakaras, (3) pokalbiai apie Lietuvos dabartinę padėtį. Mėnesio pirmą sekmadienį draugovės nariai susirenka bendroms Mišioms. Gruodžio mėnesį buvo susikaupimo savaitgalis. Draugovė taip pat suorganizavo bendras ateitininkų Kūčias ir dalyvavo lietuvių susiartinimo šventėj bei Chicagos tradiciniame Užgavėnių baliuj.

Atrodo, kad **BOSTONO** draugovė nutarė, kad pereitų metų planas neturėti valdybos nebuvo sėkmingas, ir šįmet išrinko valdybą. Veikla tačiau mažai pagyvėjo. Yra buvęs tiktai vienas susirinkimas kartu su sendraugiais, kur buvo diskutuojama, kaip būtų galima pritraukti daugiau narių į susirinkimus. Veikla turėtų pagyvėti po Naujųjų Metų.

DETROITO draugovės veikla yra dažnai aprašoma *Drauge* (ne tiktai ateitininkų skyriuje, bet ir Detroito žiniose). Būtų gerai, jei kitos draugovės sektų jos pavyzdžiu. Šįmet buvo trys susirinkimai: (1) valdybos rinkimai, (2) p. Gražulienės pašnekesys apie kovą už žmogaus teises ir (3) dr. Damušio paskaita tema „Kokią vietą užpildo ateitininkai tremtyje". Žada po Naujųjų Metų pradėti ruošti vasaros stovyklą ir jau iš anksto yra užsisakę Dainavoje rugpiūčio paskutines dvi savaites, nes nebuvo jiems aišku, kuri savaitė būtų patogesnė visiems studentams. Tad ir prašo narių jiems pranešti, ar stovyklą būtų geriau turėti rugpiūčio 20-27 dienomis, ar rugpiūčio 27-rugsėjo 3 d.

CLEVELANDO veikla taip pat sklandžiai vystosi. Susirinkimuose yra diskutavę: (1) SAS padėtį ir kaip galėtų nariai pagyvinti veiklą, (2) pasipriešinimas Belgrado konferencijai (kalbėjo ukrainietis). Draugovė taip pat dalyvavo Kristaus Karaliaus šventėje ir suruošė sėkmingas Kūčias nariams. Sausio 28 d. įvyks tradicinis literatūros vakaras. Kovo mėnesio pradžioje, kaip ir pernai, suruošė susikaupimo savaitgalį kartu su skautais.

LOS ANGELES draugovė per rudenį miegoję, paskatinti savo patarėjo dr. Palubinsko, gruodžio mėnesį sušaukė susirinkimą ir išrinko naują valdybą.

TORONTO draugovės valdyba bando įgyvendinti lygybės principą. Keturios studentės, kurios sudaro valdybą, nutarė nepasiskirstyti pareigomis, bet viską bendrai ruošti. Patirtis rodo, kad šis metodas dažniausiai gerai nesiseka, bet linkime joms sėkmės. Susirinkimuose yra diskutavę SAS suvažiavimą ir riaušes Lietuvoj (supažindino Paulius Kuras). Ateitininkų Kūčiose atliko programą, padainuodamos tris senas liaudies dainas. Linkime jiems daug sėkmės, ruošiant pavasario kursus.

MONTREALIO veikla prasidės tiktai po Naujų Metų. Pereitų metų pirmininkei ištekėjus ir iškeliavus į Calgary, laikinai pirmininko pareigas perėmė Paulius Mališka. Veiklai tikrai taip pat nepadėjo tas, kad draugovės patarėja seselė Paulė persikėlė į Torontą. Tikimės, kad reikalai ateity pagerės.

NEW YORKO draugovės valdyba pasiliko ta pati kaip pernai ir sušaukė porą susirinkimų: (1) ponia Bobelienė kalbėjo apie studentavimą po karo Amerikoje, (2) Studentai susirinko padėti kun. Pugevičiui dirbti Lietuvių Katalikų Šalpos Fondui, bet tiktai keletas narių susirinko. Tradicinis Kaukių Balius įvyko vasario 4 d. Tikimės, kad, pirmininkei išvažiavus į kitą miestą studijuoti veikla nenutruks ir naujas pirmininkas(ė) bus išrinkta(s).

ROCHESTERIO draugovė išrinko naują valdybą pavasarį, bet atrodo, kad veiklos šįmet dar nepradėjo. Visas studentų dėmesys yra nukreiptas į naujai statomą Jaunimo Centrą.

Iš „Gaudeamus", 1977-78, 1 nr.

CLEVELANDE SUSIKAUPIMO DIENA

Saulėtą, bet šaltą, vasario 11-tos dienos rytą būrys Clevelando ateitininkų ir draugų susirinko Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos kavinėje vienos dienos susikaupimui, kuriam vadovavo kunigas G. Kijauskas. Šį pirmą gavėnios šeštadienį praleidome, mąstydami ir bičiuliškai pasidalindami kun. Kijausko pateiktomis mintimis, kurios skatino giliau pažvelgti į savo sielos gelmes, ryšį su artimu ir ryšį su Dievu.

Pirmame pašnekesyje pažiūrėjome į „Krikščionio Paveikslą Palaiminimų Šviesoje". Toliau dvasios vadas apibūdino skirtumus tarp „dusinančio vienišumo" ir „atsiveriančios vienatvės". Svarbu ne fizinė, o širdies vienatvė, be kurios nei bendruomenė, nei drau-

gystė, nei moterystė negali būti kūrybinga. Kelias iš vienišumo į vienatvę nėra didėjantis pasitraukimas, o pilnesnis įsipareigojimas.

Papietavę persikėlėme mintimis į Kristaus nueitą kančios kelią, po kurio sekė susitaikinimo sakramentas.

Popietės pašnekesiai buvo apie ryšius su artimu ir su Dievu. Temoje, „Ieškant savo artimo: iš neapykantos į svetingumą", buvo kalbama apie santykius su svetimais, tėvų su vaikais, mokytojų ir vaikų santykius. Svetingumas — tai laisvos atmosferos sukūrimas, kur nepažįstamasis gali jaustis draugu, ne priešu, o kaip padaryti tą vidinę erdvę, nepažįstamajam yra krikščioniui svarbus uždavinys, pildant artimo meilės įsakymą.

Paskutiniame pašnekesyje, „Ieškant Dievo: iš iliuzijos į maldą", dvasios vadas suteikė tikrai naudingų minčių ką tik pradėjusiems gavėnios laikotarpį. Čia kalbėta apie maldą ir mirtingumą, (nemirtingumo iliuzija mums trukdo įeiti į dimensiją, kurioj yra malda), širdies malda, bendruomenė ir malda, (krikščioniška bendruomenė — tai ne saugi pastogė, bet skatinimas žvelgti ateitin....)

Švelnioje vakaro prieblandoje, uždegę kavinės žvakes, kukliai, bet jaukiai, paruoštoje „koplyčioje", dalyvavome Šv. Mišių aukoje. Užbaigėme šią susikaupimo dieną su agape po bendrų dienos įspūdžių prie vieno bendro stalo apie 50 žmonių.

Dalyvė

DETROITO STUDENTŲ SUSIRINKIMAS

Vasario 18 d. po Mišių įvyko Detroito Studentų Ateitininkų susirinkimas. Maldą paskaitė Rita Neverauskaitė, pereito susirinkimo protokolą Kristina Veselkaitė. Pirmininkė Gintė Damušytė mus supažindino su susirinkimo paskaitininku kunigu Antanu Paškum.

Kun. A. Paškus pirmiausia paklausė mūsų vardus, norėdamas susipažinti su visais. Pareiškė, kad jis neskaitys paskaitos, bet turės pokalbį. Parinkta tema — „Ar aplinka mus veikia, ar mes aplinką?" Kun. A. Paškus sakė, kad mūsų veikimas aplinkoj vis keičiasi nuo atsiskyrimo į susijungimą. Mes atsiskiriame nuo aplinkos savo galvojimu, nuomone, tikslu ir tada grįžtam, mėgindami suderinti savo galvojimą su aplinka, prisidedame prie bendruomenės. Asmeniui reikia pasižiūrėt, analizuoti, kas vyksta, ir dalį pasisavinti, dalį išmest. Aplinkoj reikia turėti sukilėlių, maištininkų, kurie gali matyti, ko trūksta, kurie gali aplinką pakeisti, kad nepasidarytų kalėjimas. Kartais, rodos, kad viskas kritikuojama, bet reikia žinoti, kokia kritika skatinanti, kokia griaunanti.

Diskusijose svarstėm, kaip galima atskirti, kur mes aplinką veikiam, kur aplinka mus; kaip analizuoti, kokiu būdu tą skirtumą nustatyti. Nutarėm, kad mąstantis žmogus visada keičiasi; ir, nes kiti žmonės praplečia mus, kodėl ne pasidalinti su jais, ką mes turim? Anksčiau buvo sakyta, kad reikia veikti, nes tik „žinom", kad reikia. O dabar sklinda idėja, kad reikia veikti, kad daugiau dalykų išgyventumėme.

Po susirinkimo valdyba ir keli nariai pasiliko pasitarti vasaros stovyklos reikalais.

Kristina Veselkaitė

TRUMPAI

Ateitininkų Federacijos valdyba posėdžiavo vasario 8 d. dr. Petro Kisieliaus namuose. Buvo planuojama darbotvarkė artėjančiam pasitarimui tarp Federacijos valdybos narių ir sąjungų valdybų narių bei jaunimo globėjų apie įvairius sąjungų reikalus.

Clevelando ateitininkai susirinko Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos kavinėje vasario 11 d. vienos dienos susikaupimui, kuriam vadovavo kun. Gediminas Kijauskas, S.J. Šalia mažesnių dienotvarkės punktų, susikaupimas buvo padalintas į sekančius svarius pašnekesius: „Krikščionio paveikslas palaiminimų šviesoje", „Ieškant savo artimo: iš neapykantos į svetingumą", ir „Ieškant Dievo: iš iliuzijos į maldą".

Toronte prof. Simas Sužiedėlis, buvęs Ateitininkų Federacijos vadas, kalbėjo Vasario 16-tos dienos proga suruoštame minėjime.

Detroite Dainavos valdyba ir Detroite gyvenantys Dainavos nariai susirinko vasario 26 d. p.p. Damušių namuose aptarti Dainavos paruošimą vasaros stovyklautojams.

Clevelando Ateities klubo kovo 3 d. vakaronėje A. Kasiulaitis kalbėjo tema „Lietuvos byla Helsinkio ir Belgrado konferencijų šviesoje".

Rochesterio ateitininkai kovo 5 d. šv. Jurgio parapijos salėje surengė paskaitą, kurioje dr. Vl. Lelis kalbėjo apie rūkymą ir jo žalą.

Chicagos vyresniosios giedrininkės suruošė rekolekcijas moterims ir vyrams kovo

16-18 d. Jaunimo Centro koplyčioje. Jas pravedė kun. dr. Juozas Prunskis.

Chicagos medikų Korp! Gaja suruošė priešvelykinį susikaupimą ir pamaldas kovo 19 d. Tėvų Marijonų koplyčioje.

Detroito ateitininkai suruošė Užgavėnių blynų balių-koncertą. Meninę programą išpildė sol. Vaclovas Verikaitis ir sol. Rimas Strimaitis, akompanuojant muz. Jonui Govėdui.

Chicagos Korp! Giedros valdybą sudaro Živilė Numgaudaitė (pirm.), Lilija Nastonaitė (vicepirm.), Raminta Marchertienė (sekr.) ir Irena Jurjonienė (ižd.).

Ateitininkų Tarybos narių skaičius padidėjo. IX Ateitininkų Kongreso nutarimu, į ją be rinkimų įeina buvę Federacijos vadai: prof. Antanas Maceina, prof. Simas Sužiedėlis, prof. dr. Adolfas Damušis, dr. Juozas Girnius ir prof. Justinas Pikūnas. Kadangi du iš jų į Tarybą buvo jau išrinkti, jų vieton į Tarybą dar pakviesti daugiausia balsų surinkę kandidatai — J. B. Laučka ir J. Viesulienė.

Moksleiviai

Detroito moksleiviai vasario 12 d. organizuotai dalyvavo šv. Mišiose Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga Dievo Apvaizdos bažnyčioje.

Toronto vyresnieji moksleiviai suorganizavo religinį susikaupimą vasario 18 d. Seselių Namuose. Programą paruošė ses. Ignė.

Chicagos kun. A. Lipniūno kuopos moksleivių susirinkimas įvyko vasario 18 d. Jaunimo Centre, su dr. Kęstučio Girniaus paskaita, „Ateitininkų istorija 1910-1940 m.".

Toronto jaunučių susirinkimas įvyko vasario 26 d. Seselių Namuose.

Chicagos kun. A. Lipniūno kuopos moksleiviai suruošė slidinėjimo iškylą Alpine Valley, Wis., vasario 26 d.

Toronto vyresniųjų moksleivių susirinkimas įvyko kovo 4 d. pas Morkų Sungailą.

Chicagos kun. A. Lipniūno kuopos moksleiviai suruošė jaunimui priešvelykinį susikaupimą kovo 4 d. Jaunimo Centre. Programoje buvo šv. Mišios, atnašautos kun. Antano Saulaičio, diskusijos ir filmas, „Vagis naktyje".

Chicagos kun. A. Lipniūno moksleivių kuopos kovo 11 d. susirinkimas įvyko Jaunimo Centre. Susirinkimo metu dr. Kazys Pemkus kalbėjo tema: „Ateitininkų istorija nuo 1940 metų ligi dabarties".

Clevelando moksleiviai surengė studijų savaitgalį kovo 17-19 d. Clevelande. Dalyvavo sekantys paskaitininkai: kun. G. Kijauskas, S.J., P. Alšėnas, A. Garliauskas, A. Idzelis, V. Kliorys, V. Švarcienė ir D. Tamulionytė.

Wasagoje Moksleivių ateitininkų stovykla planuojama liepos 23 - rugpiūčio 5 d. Stovyklautojais priimami 7-18 metų amžiaus. Bus atskiros programos dviems amžiaus grupėms.

Dainavoje vyresniųjų moksleivių stovykla vyks liepos 2-16; jaunesniųjų liepos 16-30.

Studentai

Chicagos studentai susirinko vasario 24 d. pas Liną Rimkų. Susirinkime buvo diskutuojama „Lietuvių jaunimo santykiai ir kaip jie skiriasi nuo santykių su amerikiečių jaunimu" ir Vita Musonytė padarė pranešimą apie jos išsiuntinėtą anketą apie ateitininkų jaunimo galvoseną.

Toronto studentų draugovės valdybą sudaro: Rima Bumbulytė, Ramunė Stravinskaitė ir Rūta Vaškevičiūtė.

Detroito studentų vasario 18 d. susirinkime, kun. dr. Antanas Paškus skaitė paskaitą, „Ar aplinka mus veikia, ar mes aplinką?"

Chicagos studentai suruošė tradicinius velykinius šokius kovo 26 d. Jaunimo Centre. Šokiams grojo Rimo Kaspučio orkestras „Romantika" iš Detroito.

Dainavoj studentų ateitininkų stovykla vyks rugp. 27 - rugs. 4.

Sendraugiai

Miuncheno sendraugiai sausio 22 d. surengė prof. dr. Antanui Maceinai 70 metų amžiaus sukakties minėjimą. Minėjimui vadovavo dr. Jonas Grinius, o minėjimo programoje dalyvavo kun. Rubikas, prel. dr. Celiešius ir Eglė Juodvalkytė.

Detroito sendraugių valdyba susideda iš sekančių asmenų: Marija Jankauskienė, Emilija Kutkienė, Jurgis Mikaila ir Antanas Tumosa.

Sukaktuvininkui prof. Baliui Vitkui, sulaukus 80 metų amžiaus, linkime ilgiausių metų ir Dievo palaimos.

Dainavoje sendraugių ateitininkų stovykla ruošiama liepos 30 d. - rugpiūčio 6 d.

Sveikiname buvusią „Ateities" redakcijos narę Danguolę (Stončiūtę) ir Almį Kuolus sulaukus sūnelio, Aido.

„Ateities" redakcija

Pasaulio Jaunimo Sąjungos RAŠINIŲ KONKURSAS

Kokie rašiniai?

— Beletristika — trumpa apysaka, anekdotas, novelė — prozinė grožinė kūryba

— Poezija — eilėraštis ar eilėraščių rinkinys, kiekvienas eilėraštis bus atskirai vertinamas; eilėraščiai, kurie sudaro ciklą ar tam tikrą junginį, bus vertinami kaip vienas eilėraštis.

— Žurnalistika — reportažas, tikro įvykio aprašymas, aktualaus klausimo svarstymas

— Dvikalbė sritis — **žurnalistinio** pobūdžio rašinys **lietuviška tema,** dalyvio parašytas nelietuvių kalba ir išverstas į taisyklingą lietuvių kalbą.

Nei tema, nei ilgis nenustatyti. Galima siųsti kūrybos į kelias kategorijas, bet **reikia rašyti lietuviškai.** Rašiniai turi būti mašinėle parašyti. Ant rašinio užrašyti slapyvardį, į atskirą vokelį įdedant tikrą pavardę ir adresą. Visus rašinius siųsti PLJS valdybai iki **1978 gruodžio 1 d.**

Dvikalbė sritis — Nenorint atstumti jaunimo, kuris domisi lietuvybe, bet nemoka lietuviškai, pridėta ši sritis. Dalyvis parašo **žurnalistinį (ne beletristinį) rašinį lietuviška tema** savo krašto kalba (pvz., anglų, ispanų, portugalų), tada susiranda žmogų, kuris tą rašinį išverčia į taisyklingą lietuvių kalbą. PLJS valdybai atsiunčia **abu rašinius** (originalų ir vertimą su savo slapyvardžiu ir tikra pavarde atskirame voke. Komisija įvertins lietuvišką rašinio vertimą **pagal turinį.**

Kristina Pareštytė
PLJS

„Ateities" konkursas jaunimui

„Ateities" žurnalo konkursas jauniems kūrėjams yra tapęs kasmetine tradicija. 1976 m. apdovanoti 24 jaunuoliai 650 dol. vertės premijomis, o 1977 m. — 22 700 dol. Panašus konkursas skelbiamas ir šįmet. Jis apima visą eilę sričių: 1. prozą (novelę, apsakymą, apysaką ir pan.), 2. poeziją, 3. straipsnį-rašinį, 4. veiklos (stovyklos, kursų, susirinkimo ir kt.) aprašymą, 5. veiklos fotografiją, 6. meno fotografiją ir 7. iliustraciją. Redakcija vertins visus 1977 m. rugsėjo 16 d. — 1978 m. rugsėjo 15 d. laikotarpyje „Ateičiai" atsiųstus kūrinius. Moksleiviams (iki 19 m. amžiaus) ir vyresniam jaunimui (19-30 m. amžiaus) premijos skiriamos atskirai: už pirmąją vietą — 50 dol.; už antrąją — „Ateities" 1 metų prenumerata.

Konkurso piniginėms premijoms reikia 700 dol. Galintieji labai prašomi tapti mecenatais. Premijos bus įteiktos „Ateities" vakare, spalio 14 d., Chicagoje.

Ateitininkų istorijos reikalu

Praėjęs Ateitininkų Kongresas įpareigojo AF Valdybą rūpintis ateitininkų istorijos išleidimu. Į tai atsižvelgdama, AF Valdyba aptarė istorijos pobūdį bei apimtį. Šiuo metu yra tariamasi su keliais istorikais, tiriant galimybes istorijos paruošimui bei išleidimui. Tenka džiaugtis, kad šiam reikalui didelį dėmesį kreipia pavieniai ateitininkai, tą klausimą diskutuodami savo tarpe bei keldami jį spaudoje.

ALRK Federacijos Kongresas

Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacijos Kongresas bus Chicagoje, 1978 m. lapkričio 23-26 d., Padėkos dienos savaitgalį. Kongreso metu posėdžiaus ir ALRKF Taryba. Federacija jungia visas Amerikos lietuvių katalikiškas organizacijas, vienuolijas, laikraščius, žurnalus bei kitas institucijas. ALRKF būstinė yra Chicagoje: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

ALp(LKA)1786
1978, Nr.5

30.725.399